

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VI legislatura

Quart període

Sèrie C - Número 170

Dimecres, 25 d'abril de 2001

Comissió del Síndic de Greuges

PRESIDÈNCIA DE LA I. SRA. DOLORS COMAS D'ARGEMIR I CENDRA

Sessió núm. 5, primera reunió

Í N D E X

Informe

del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 2000 (tram. 360-00005/06) (p. 3)

SESSIÓ NÚM. 5.1

La sessió s'obre a tres quarts de cinc de la tarda i cinc minuts. Presideix la Sra. Comas d'Argemir i Cendra, acompanyada de la vicepresidenta, Sra. Bruguera i Bellmunt, i de la secretària, Sra. Sánchez-Camacho i Pérez. Assisteixen la Mesa el lletrat major i el lletrat Sr. Santaló i Burrull.

Hi són presents les diputades i els diputats Sr. Farguell i Sitges, Sr. Lladó i Isàbal, Sr. Salvatella i Suñer i Sr. Soy i Soler, pel G. P. de Convergència i Unió; Sra. Malla i Escofet, Sr. Masllorens i Escubós i Sr. Pérez Ibáñez, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi, i Sra. Porta i Abad, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Assisteix a aquesta sessió el Síndic de Greuges, Sr. Anton Cañellas i Balcells, acompanyat de l'adjunt del Síndic, Sr. Enric Ricard Bartlett i Castellà, l'adjunt del Síndic per a la Defensa dels Drets dels Infants, Sr. Jordi Cots i Moner, la secretària general, Sra. Elisabet Abella i Roca, i el cap del Gabinet, Sr. Xavier Bover i Font.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 2000 (tram. 360-00005/06). Síndic de Greuges. (Informe: BOPC, 165, 6).

La presidenta

Bona tarda, anem a donar inici a aquesta sessió de la Comissió del Síndic de Greuges.

I la mecànica serà la següent: en primer lloc, el síndic de Greuges ens presentarà el seu Informe; pararem a continuació per un quart d'hora, de cara que tots tinguem temps de descansar una mica i preparar, acabar de perfilar les preguntes o comentaris que vulguin fer, i després hi haurà les intervencions de cada grup per un temps màxim –hem dit– de vint minuts, però amb una certa flexibilitat presidida per la prudència de tots i cadascun dels que intervinguin.

Recordo, també, que acabarem aquesta sessió amb aquesta part i que continuarem demà a la tarda a dos quarts de cinc, també, que serà el moment en què el Síndic de Greuges donarà resposta i comentarà les diferents qüestions que s'hagin presentat, i que hi haurà temps, també, per fer algunes repreguntes, si es considera necessari.

Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 2000 (tram. 360-00005/06)

Per tant, donem inici, doncs, ara sí, al contingut d'aquesta sessió i, per tant, passo la paraula a l'il·lustre senyor Anton Cañellas, síndic de Greuges de Catalunya.

El síndic de Greuges (Sr. Anton Cañellas i Balcells)

Il·lustre senyora presidenta, il·lustres senyors membres de la Mesa, il·lustres senyores diputades, il·lustres senyors diputats, bona tarda –altres dies, altres vegades era «bon matí», «bon dia»–, doncs, bona tarda.

L'actuació del Síndic de Greuges durant l'exercici de l'any 2000 és l'objecte de la meua compareixença davant de vostès, avui i demà. Durant l'any 2000, aquesta Comissió va celebrar tres sessions, una d'elles per considerar l'Informe anual de 1999 i dues més per tal de conèixer tres informes monogràfics, informes que feien referència a centres d'acolliment d'infants i adolescents desemparats, als espais públics de joc per als infants i, finalment, l'actuació de l'Administració pública en matèria de prevenció i intervenció davant el risc d'inundacions.

La matèria objecte dels informes especials referits no s'analitza en l'Informe anual que els presento i que vaig lliurar al molt honorable president d'aquest Parlament el passat dia 7 de març. Abans de referir-me al seu contingut, vull fer esment d'una qüestió de procediment. Fa pocs dies, en una reunió amb una representació d'aquesta Comissió, amb motiu de la visita a la nostra institució d'un dels *ombudsmen* de Bèlgica, em vaig assabentar que els grups parlamentaris no van disposar de l'Informe fins el dia 14 de març. Jo estava convençut que el tenien el mateix dia 7, quan el vaig lliurar amb un exemplar per a cada grup al Parlament. He pres nota d'aquesta circumstància, que, com vaig assenyalar a la il·lustre senyora presidenta, lamento profundament, per tal que en properes trameses d'informes no es produeixin desajustaments entre el moment que nosaltres divulguem un breu resum d'allò que presentem i el seu coneixement per part seva, senyores diputades, senyors diputats.

En primer lloc, parlarem d'estadística. El nombre d'expedients iniciats l'any 2000 ha estat de 3.966, 88 dels quals van ser actuacions per pròpia iniciativa o d'ofici. En general, es detecta una tendència a l'alça en l'activitat. Així, el nombre total d'actuacions s'incrementa en 108, cosa que representa un 2,79%. Els expedients de deixa augmenten en 88, fins arribar a 3.878, que suposa un 2,31%. Les actuacions d'ofici pugen en 26, que significa un augment del 41,93%. Amb tot, com he assenyalat altres vegades, el lleuger increment o disminució del nombre d'actuacions no és especialment significatiu; més important que el nombre de les queixes que rebem és el tracte que els donem, la resposta que obtenim de les administracions i la utilitat que els informes que fem amb base en aquest treball representen per als poders públics en general i per a aquest Parlament en particular.

El percentatge d'acceptació de les nostres consideracions, en els 532 casos que hem demanat a les administracions que modifiquessin la seva actuació, se situa –el 31 de desembre– en el 70%. Les decisions que adoptin a les resolucions pendents de resposta, per part d'aquestes, determinarà el grau de creixement d'aquest percentatge d'acceptació. El passat dilluns dia 23 estàvem ja en un 73%. Amb caràcter general, la col·laboració de les administracions públiques amb el Síndic és la que exigeix la Llei d'aquest Parlament 14/1984, del 20 de març, que regula la nostra institució. En algunes ocasions, però, no hem trobat aquesta disposició col·laboradora. Els casos on així ha estat, per manca de resposta a la nostra demanda d'informació o per excessiu retard a contestar, els reflectim a l'annex 8 de l'Informe, fent ús de l'habilitació que ens confereix l'article 24 de la Llei.

A continuació em referiré, senyores diputades i senyors diputats, a algunes mesures organitzatives de projecció i de redacció institucional. El Servei d'Informació al Ciutadà de la nostra oficina ha continuat la seva tasca d'atenció als ciutadans, ja sigui amb visita a la nostra oficina, com amb comunicació telefònica. Una presentació de la seva tasca –que inclou els cinc desplaçaments que vam efectuar fora de la seu– es troba a la secció 13 i a l'annex 2. Efectivament, l'any passat em vaig desplaçar amb una part de l'oficina a Mataró, a Olot, Vilanova i la Geltrú, la Seu d'Urgell i Berga, per atendre els ciutadans que ho requerissin. La finalitat d'apropar la institució al ciutadà i divulgar-la, que està en l'origen d'aquesta mobilitat, també va motivar la nostra participació en un bon nombre de conferències i taules rodones arreu de Catalunya, les quals relacionem a l'annex 9.

A l'apartat d'annexos, en el 15, concretament, també hauran trobat el comentari sobre la nostra *web*; avui és una realitat, modesta però amb un nombre creixent de consultes que porta a causa de la demanda que –m'agrada remarcar-ho– aquesta Comissió parlamentària em va efectuar fa un parell d'exercicis. D'altra banda, ben aviat estarà disponible el resum de l'Informe, publicació de poc de més de vint pàgines, que editem en català, castellà i anglès des de 1995 i que trametem a un nombre considerable de persones físiques i jurídiques interessades en la nostra activitat.

En l'àmbit de les relacions institucionals, hem continuat col·laborant amb altres institucions de garantia de drets en l'àmbit català, estatal i internacional. A Catalunya, els contactes més freqüents són amb els síndics de greuges locals i amb els síndics de greuges de les universitats. La nostra posició ha estat inequívocament favorable a la seva instauració quan així ho han decidit les collectivitats locals o universitàries, l'activitat de les quals passa a supervisar l'actitud col·laboradora nostra, facilitant la informació que se'ns ha demanat o demanant la seva participació en aquelles actuacions que ens ha semblat que era institucionalment convenient. En aquest sentit, i a títol d'exemple, em remeto a la participació del síndic municipal de Vilafranca del Penedès en l'actuació d'ofici sobre el dipòsit municipal de detinguts d'aquella localitat, exposada en l'apartat de Seguretat Ciutadana, a les pàgines 51 i 53 de l'Informe.

Des del punt de vista estatal, em permeto destacar la nostra participació en la quinzena edició de les Jornades de Coordinació entre els Síndics de Greuges de l'Estat Espanyol, celebrades a Vitòria-Gasteiz i Bilbao el passat juny, on, entre altres encàrrecs, vam presentar una ponència sobre les penes alternatives a la presó i l'acompliment en règim obert. En l'annex 11 hem reproduït les conclusions d'aquelles Jornades dedicades a quatre àmbits temàtics, entre els quals l'aportació de les nostres institucions a la cultura de la pau.

En l'àmbit internacional, entre altres nombroses activitats que intentem que serveixin per difondre la institució de l'*ombudsman*, del síndic de greuges, arreu del món, però, alhora, per fer present Catalunya en els fòrums internacionals, vull assenyalar que vaig participar en el Setè Congrés de l'Institut Internacional de l'*Ombudsman*, on vaig presentar dues comunicacions –en el

mateix annex 11 n'hem fet un breu comentari. Capítol a part mereix la nostra activitat en l'Institut Europeu dels *Ombudsmen*, del qual ostento, com vostès saben, la presidència en el bienni 2000 - 2002. És per això que dediquem l'annex 12 a fer un resum d'aquesta tasca.

En aquest sentit, vull remarcar la participació en diversos fòrums del Consell d'Europa en peu d'igualtat amb els *ombudsmen* nacionals, segons els patrons europeus, mentre nosaltres, amb aquests mateixos paràmetres, som un *ombudsman* regional. A l'annex 13, on es comenta l'activitat impulsada des de la Federació Iberoamericana d'*Ombudsmen*, de la qual ocupem la vicepresidència segona, el dediquem especialment al seminari sobre la infantesa i l'adolescència que vam organitzar a Barcelona el passat mes de juny –i que alguns de vostès recordaran– i que van donar lloc a l'anomenada Declaració de Barcelona, que reproduïm íntegrament, i que es va trametre a la desena Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern.

Per acabar aquesta referència a la nostra activitat en l'àmbit internacional, vull assenyalar que el Programa internacional de cooperació amb Bòsnia - Hercegovina, iniciat l'any 1998, s'ha consolidat com un projecte ben valorat per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, per l'OSCE –el que és més important encara–, per diverses institucions de les dues entitats de la Federació i de la regió balcànica, fins al punt que se'ns ha plantejat la possibilitat d'ampliar el programa a d'altres països dels Balcans. Fem un comentari de tot això a l'annex número 14.

Senyores i senyors, a continuació d'aquest comentari a la nostra projecció institucional, els exposaré algunes de les qüestions que hem abordat en l'Informe, seguint l'ordre de presentació d'aquest.

Procediment administratiu, funció pública. Les quinze Jornades de Coordinació dels Síndics de Greuges de l'Estat Espanyol, celebrades al País Basc –a què m'he referit–, van concloure necessari recordar que el procediment administratiu, a més d'un element substancial per a l'eficàcia de l'actuació administrativa, es converteix en un sistema de garantia dels drets individuals dels ciutadans i de la seva participació en els mecanismes de presa de decisió dels òrgans administratius. L'oportunitat i la necessitat d'aquest recordatori es fan evidents quan comprovem el nombre considerable de les nostres actuacions, prop del 20%, relatives als conflictes entre els ciutadans i les administracions públiques, que afecten els seus drets en els procediments administratius.

Sempre que en tinc ocasió, recordo que una administració eficaç i respectuosa dels drets dels ciutadans és un element afavoridor del desenvolupament econòmic i social. L'arribada a Catalunya del tren d'alta velocitat, la millora de les instal·lacions portuàries i dels aeroports, la inversió en investigació i desenvolupament són factors importants per assegurar el nostre progrés com a país. Al costat d'aquests elements, disposar d'una administració competent, professionalitzada, àgil i respectuosa de la legislació és un valuós actiu, un gran actiu, un actiu que potencia els efectes positius dels elements esmentats. Si aquestes característi-

ques manquen a l'Administració, dels elements mencionats, no s'obté tot el seu rendiment potencial.

L'any 2000, hem constatat que determinats problemes ja detectats en relació amb l'aplicació per part de les administracions públiques de les normes de procediment es continuen suscitant. Ens referim, per exemple, a les dificultats amb què es troba el ciutadà quan vol obtenir una informació de l'Administració. Vegi's, en aquest sentit, els problemes d'articulació entre l'Ajuntament de Barcelona i el Departament de Benestar Social pel que fa a la regulació de les condicions materials mínimes de les residències geriàtriques. Aquest cas ens va portar a fer uns suggeriments que han estat expressament acceptats per l'esmentat Departament.

La introducció en els processos administratius de les anomenades noves tecnologies és vist amb simpatia per la majoria dels nostres directius públics, motiu pel qual es dediquen considerables recursos a difondre-les. Així, certes tramitacions que anteriorment s'havien d'efectuar en presència física ara ja es poden canalitzar a través d'Internet. Aquest és un avenç que valorem i convidem a potenciar, sempre que es faci, però, amb garanties. L'ús d'aquestes eines no pot comportar un relaxament de l'Administració pel que fa al respecte dels requisits previstos en cada procediment, i cal ser especialment curós en el compliment del que dicten els mandats constitucionals sobre la utilització d'aquests mitjans. També considerem que la seva implantació no pot redundar en un sobrecost per a l'usuari. D'aquí les nostres consideracions sobre les cauteles a adoptar amb relació a l'accés telefònic a les dades d'un expedient administratiu, o la nostra intervenció relativa a la localització ràpida pel Servei Català d'Ocupació dels demandants de feina amb telèfon mòbil.

Si parlem de localització del ciutadà, cal remarcar la quantitat considerable d'expedients sancionadors per diversos conceptes, entre els quals les infraccions de trànsit, que ens veiem obligats a demanar que quedin sense efecte per la pràctica defectuosa de notificacions. Coneixem els esforços que les administracions estan fent en aquest camp, però encara així constatem casos on, o bé la infracció queda sense sanció, o bé la sanció s'imposa forçant la interpretació de la norma.

Dins d'aquest apartat de procediment administratiu, ens referim també al règim local. Enguany, destaquem les queixes dels ciutadans la resolució de les quals ha estat possible mercès a la reforma de la Llei estatal de règim local. Com a mostra, citaré l'acceptació de les nostres consideracions per part del Departament de Política Territorial amb relació a la participació de l'Ajuntament de Palamós en l'autorització d'unes instal·lacions portuàries. A vegades, però, les modificacions legals –com les que aquest Parlament aprova– requereixen un desenvolupament reglamentari posterior que triga massa a arribar. Entenc i valoro la voluntat de qui ostenta la potestat de regular per reglament d'intentar assolir el màxim d'acord amb els destinataris de les normes –com he dit en aquesta Comissió altres vegades, això facilitarà el seu compliment posterior–, però s'han de posar dates límit. En la recerca de consens no es pot ajornar indefinidament l'efectivitat d'un mandat legal. En aquest sentit, la nostra recomanació al Depar-

tament d'Interior, que entenem acceptada, d'impulsar l'aprovació del reglament que ha de regular la mobilitat dels agents de la Policia Local entre els diversos ajuntaments de Catalunya en compliment de la Llei de policies locals de l'any 1991.

Al costat de les normes i dels mitjans materials, el personal és un recurs bàsic per aconseguir aquella Administració àgil i eficaç i sotmesa a la llei que pretenem. Fins i tot m'atreveixo a dir que, de tots tres aspectes, és el més important, ja que sense gaires mitjans i amb una normativa imperfecta un bon personal pot tirar endavant un projecte, i ni tots els mitjans ni la normativa més escaient ho aconseguiran si el personal falla. És per això que insistim un any i un altre en el necessari respecte als principis constitucionals de mèrit, capacitat i igualtat a l'accés a la funció pública. Aquest any, ho hem exemplificat en un concurs-oposició lliure convocat per l'Ajuntament de Barcelona on hem demanat un major rigor en la redacció de les bases de la fase de concurs, i a l'acceptació, per l'Ajuntament de Montcada i Reixac, de les consideracions efectuades sobre la publicitat de les convocatòries.

La interpretació de les clàusules contractuals també ha demanat la nostra atenció al llarg de l'any 2000. Il·lustrem aquesta activitat amb les consideracions adreçades a l'Ajuntament de Sant Just Desvern per tal de mantenir l'equilibri econòmic d'un servei gestionat en règim de concessió, consideracions que l'Ajuntament va atendre.

Per acabar aquest apartat, una referència als drets electorals, bàsics com són en un sistema democràtic. El transfuguisme a les corporacions locals, l'assignació de consellers electes al Consell Comarcal de la Cerdanya i el règim de recursos a la normativa electoral són els tres aspectes que hem considerat. Aquest darrer assumpte, la necessitat de reformar la Llei orgànica del règim electoral general pel que fa al règim de recursos contra les decisions de les juntes electorals, el vam considerar arran de la queixa que ens va fer arribar una associació ciutadana que havia previst fer una consulta sobre la procedència de l'abolició del deute extern, fent-la coincidir amb la data de les eleccions generals. En el tema de les mesures a adoptar per la Generalitat per donar compliment a l'acord relatiu al transfuguisme, en l'àmbit de l'Administració local, ens hem remès al treball que està efectuant aquest Parlament.

I finalment, pel que fa a la composició del Consell Comarcal de la Cerdanya, on la Junta Electoral, a l'hora de fer l'assignació de consellers, també van comptabilitzar com a regidors els locals de les entitats descentralitzades de la comarca, un criteri que no va ser aplicat en cap altre territori de Catalunya, plantegem en aquest Parlament i a vostès, senyores diputades i senyors diputats, la possibilitat de modificar la normativa actual que regula la composició dels consells comarcals amb el propòsit de fer-la més concreta, perquè no estigui subjecta a interpretacions obertes que donin peu a situacions com l'exposada. Igualment, mentre la modificació legislativa no es produeixi, advoquem per una de terminada interpretació on la referència al regidor s'interpreti restrictivament, exclouent els vocals de les entitats descentralitzades.

Seguretat ciutadana. A l'apartat de Seguretat Ciutadana, arran de les visites a les comissaries dels Mossos d'Esquadra efectuades durant l'any 2000, visites on hem trobat força aspectes positius, hem assenyalat la necessitat de trobar una solució en els problemes detectats d'espai per arxivar els atestats o els problemes derivats de les mancances de l'Administració de Justícia, que utilitzen les dependències de les comissaries per dipositar-hi els objectes a disposició judicial, o hi deixen en dipòsit els vehicles recuperats o a disposició judicial. També s'hauria de solucionar, igualment, l'inconvenient de recórrer sistemàticament als Mossos d'Esquadra per practicar el gran volum de notificacions formulades per jutjats, la qual cosa implica que s'hagi de destinar un bon nombre d'agents a esbrinar el domicili del ciutadà i a la posterior notificació, menystenint, doncs, la formació que han rebut a l'Escola de Policia en una activitat que podria efectuar perfectament un personal sense aquesta preparació. En tots dos casos, ens trobem amb una necessitat a cobrir, amb un servei que cal prestar per tal que els òrgans jurisdiccionals puguin desenvolupar la seva tasca, que, davant de les mancances de l'Administració de Justícia, està prestant la policia autonòmica.

Habitatge i urbanisme. Les polítiques de promoció pública d'habitatges, juntament amb una actuació d'ofici relacionada amb el Pla per reordenar urbanísticament la zona que actualment ocupa el barri de Can Tunis, de Barcelona, han concentrat el que ha estat la nostra actuació en matèria d'habitatge. Pel que fa a l'urbanisme, hem presentat especial atenció a tres aspectes: l'exigència de les cessions d'aprofitament mitjà per part de l'Administració, les relacions entre dret civil i dret urbanístic i la problemàtica derivada dels desperfectes constructius en obres que promouen els poders públics.

Per facilitar la universalització de l'accés a l'habitatge, les administracions poden constituir-se com a promotores públiques d'habitatges o bé establir un preu màxim de venda, en cas d'actuacions privades, a canvi de concessions d'ajuts. En el primer cas, constatem que el nombre de promocions públiques que s'emprenen és insuficient per cobrir la demanda actual. A més, observem que alguns d'aquests habitatges, posteriorment, són venuts fraudulentament a preu de mercat, fet que a la pràctica provoca que no puguin ser adquirits per les famílies de rendes més baixes, i que dels pressupostos públics se'n lucrin, injustificadament, els beneficiaris o terceres persones. Per esmenar aquesta situació, proposem la modificació de la Llei d'habitatge per incloure-hi la figura de la compravenda a carta de gràcia, on es facilitin mecanismes perquè les institucions puguin recuperar els pisos i cases que han promogut però que han entrat dins el circuit de l'especulació. Tenim notícia dels estudis efectuats per l'Institut Català del Sòl en aquesta línia, amb caràcter previ al nostre Informe, i també del treball d'aquest Parlament en la tramitació d'una proposició no de llei en la mateixa direcció. Pel que fa a la política de preus màxims, constatem que no ha aconseguit el seu objectiu, això és de contenir els preus.

Una informació periodística sobre el projecte urbanístic que suposarà la desaparició del barri de Can Tunis,

a Barcelona, on s'afirmava que només s'oferirà un nou habitatge als afectats en situació legal, ha motivat l'interès i l'estudi en profunditat del cas per part nostra i la realització de diverses visites al barri. A partir d'aquí, hem suggerit al consistori que dins la categoria d'ocupants legals també es tinguin en compte les famílies que, tot i no tenir títol documental, porten anys vivint al barri, i que els veïns estiguin permanentment informats sobre l'impacte que els suposaran les obres prèvies a l'expropiació de les seves «vivendes». Les nostres consideracions, que van més enllà d'aquest aspecte concret, pretenen que una obra de remodelació urbanística amb un pressupost important serveixi també per fer política social, i no solament per desplaçar la marginació d'una zona a l'altra. El cert és que fins ara, malgrat haver fet múltiples reiteracions a l'Ajuntament de Barcelona, no hem rebut encara resposta.

Medi ambient. Les molèsties produïdes per l'excés de soroll que generen certes activitats o conductes ha tornat a ser, un cop més, motiu de queixa per part de molts ciutadans. Hem detectat, també, el creixement de la preocupació dels ciutadans per les eventuais conseqüències que pot tenir per a la salut la instal·lació indiscriminada d'antenes de telefonia mòbil i xarxes de distribució elèctrica. També ens hem ocupat del tractament de residus i del dret a la informació ambiental. La concessió de llicències provisionals en matèria d'establiments públics i activitats recreatives requereix una prudència extrema. Les molèsties i els maldecaps que aquesta mena de negocis poden ocasionar a l'entorn, fins al punt, en ocasions, d'haver d'abandonar el propi habitatge, és una font de conflicte latent. Per això els poders públics, en aquest cas els locals, han d'esmerçar el màxim rigor a l'hora de verificar que aquestes activitats no contravenen les normatives vigents, molt especialment en allò que fa referència a sorolls.

L'atorgament d'aquesta llicència, de caràcter provisional mentre no s'atorga la definitiva, per a un període de sis mesos prorrogable a sis més és una potestat dels ajuntaments, que la poden concedir d'ofici o bé a instància de part i està supeditada a l'exigència de certes condicions. D'aquesta manera, l'obertura de l'establiment no pot suposar un risc per a la seguretat de les persones i cal verificar que els nivells acústics que s'hi registraran no superen els límits fixats als domicilis dels veïns colindants o afectats. Per tot plegat, hem reiterat la necessitat que els poders locals siguin molt curosos en l'exercici d'aquesta facultat i hem recordat la necessitat de dotar-se d'una ordenança específica sobre la matèria.

En l'informe també trobaran una aproximació al dret d'informació ambiental que materialitza el principi de transparència administrativa. L'hem il·lustrada amb alguns exemples, com ara el cas de la informació sobre la potabilitat de les aigües afectades per la contaminació per nitrats de l'aquífer del Baix Ter. Per acabar aquest apartat, fem el seguiment de les nostres consideracions sobre l'activitat de l'aeroport de Barcelona i les molèsties per sorolls als veïns de la zona, consideracions que ens felicitem que hagin merescut una iniciativa parlamentària. Em complau informar-los que, amb

posterioritat a la presentació d'aquest Informe, el Departament de Política Territorial ens ha comunicat la seva substancial coincidència amb les nostres consideracions.

Tema tributari. El nostre paper d'intermediació entre el ciutadà i l'Administració té en l'àmbit tributari una de les seves expressions més reeixides. Moltes de les queixes rebudes denoten la frustració dels ciutadans davant d'una administració que veuen opaca. Naturalment, quan fem aquesta valoració no podem oblidar la gran quantitat d'actes tributaris que no impliquen cap mena de queixa; normalment, no es discuteix la legalitat vigent, la norma, sinó el procedir dels organismes tributaris, ja sigui en forma d'errors, abús de facultats mitjançant el recurs indegut al procediment de constrenyiment, o bé passivitat. Em permetran que remarqui dues qüestions: els interessos de demora a percebre pel ciutadà com a conseqüència d'ingressos indeguts de l'Administració i la descoordinació entre diverses administracions.

La Llei estatal de drets i garanties dels contribuents, de l'any 1998, va incorporar diverses novetats en relació amb la devolució de les quantitats a retornar per part de l'Administració. Una d'aquestes va ser suprimir l'obligatorietat de denunciar la demora de l'Administració com a requisit per percebre interessos pel retard. Tot i això, es continuen donant casos en què els òrgans tributaris no actuen d'ofici a l'hora de complir amb aquesta obligació de comptabilitzar i, per tant, retornar els imports en concepte ni interessos de demora. Aquests retards, ja sigui en el reconeixement del dret al retorn, o l'hora de satisfer el pagament, provoquen que els interessos que ha d'abonar l'Administració siguin considerables. Per posar un exemple, relatem el cas d'un contribuent que ens denuncià la retenció efectuada pel Departament d'Economia per respondre d'un impost de transmissions sobre l'impost que havia de percebre com a devolució de l'IRPF. Doncs bé, una vegada resolt el cas favorablement a l'interessat, va rebre les més de 199.000 pessetes retingudes i prop de 112.000 en concepte d'interessos.

La configuració actual de la fiscalitat de la Generalitat i dels ens locals fa gairebé inevitable que es plantegin problemes de coordinació. Aquest fet adquireix, fins i tot, relleu en el cas de les normes de valoració dels béns immobles de la naturalesa urbana, que, a la pràctica, són un element referencial a utilitzar en diversos impostos -IBI, transmissions, IRPF. En les relacions entre la hisenda estatal i l'autonòmica, cas dels tributs cedits, s'han fet intents per resoldre aquest problema, però no s'ha vertebat cap mecanisme equivalent en el cas dels ens locals, la qual cosa provoca situacions insòlites, com ara que un ciutadà persegueixi l'Administració per pagar-li l'IBI.

Sanitat. Com assenyalo en la primera pàgina de l'Informe d'enguany, hem canviat una mica el seu plantejament per fer-lo més breu. Conscients que ser exhaustius en el relat de les temàtiques que se'ns plantegen en cada àmbit d'actuació ens portava, sovint, a ser reiteratius en relació amb els darrers anys immediats, indefectiblement, a augmentar el volum d'aquestes pàgines, amb el risc de convertir-les en una lectura impossible,

hem optat per seleccionar uns pocs assumptes per l'àmbit temàtic, amb independència del relat, a l'annex 7, de totes les actuacions on hem demanat a l'Administració un canvi de criteri. Val a dir que enguany, per primer cop, l'Informe ha disminuït en el nombre de pàgines. És per això que a Sanitat ens limitem a comentar les llistes d'espera i el nou pla de xoc, l'índex de cesàries i protocols d'embaràs i, per acabar, repassem un seguit de suggeriments de diversa naturalesa.

Durant l'any 2000 s'ha donat un impuls important per resoldre el gran problema de les llistes d'espera per a determinades intervencions quirúrgiques. Les mesures extraordinàries i l'establiment progressiu de temps màxims d'espera, que tant havíem demanat, sembla que reduiran progressivament el temps de demora, d'acord amb el pla de xoc adoptat pel Servei Català de la Salut. Hem cridat l'atenció sobre la necessitat, també, d'assolir els objectius fixats en els plans de salut de Catalunya, reduint els alts índexs de parts amb cesària, sobretot en els centres privats, per tal d'evitar les possibles lesions que poden patir les dones i els nadons durant el part. És per això que hem suggerit al Departament de Sanitat que agiliti l'elaboració del protocol d'atenció del part. Com hem pogut comprovar, l'Administració pretén disposar-ne ja durant aquest any 2001. En l'Informe poden també trobar els nostres suggeriments, majorment acceptats o en tràmit de ser-ho, relatius a l'accés a la històrica clínica, la inclusió de la podologia en el sistema sanitari públic, el dret a una segona opinió i la lliure elecció de sexe dels descendents, en el cas de persones afectades per malalties hereditàries.

Consum. En la mateixa línia de centrar l'Informe en pocs temes, a consum ens hem dedicat al tractament automatitzat de les dades de caràcter personal de què disposen determinades empreses prestadores de serveis. L'anàlisi de les queixes formulades en relació amb operadores de telefonia o proveïdores d'electricitat ens van portar a un seguit de consideracions que caldria predicar, fins i tot, amb major motiu amb relació a altres entitats, en particular les financeres. Constatem la legalitat del consentiment tàcit; és a dir, que el silenci del client al qual s'ha demanat autorització per tractar les seves dades es considera equivalent a haver donat permís per fer-ho. Però, d'acord amb el marc jurídic vigent, plantejem que, com a contrapartides a l'avanatge que per a les empreses de servei suposa aquest mecanisme, cal que concorrin dos requisits. El primer, que aquest consentiment tàcit sigui un consentiment informat, això és, que prèviament s'hagin indicat a l'afectat les dades a tractar, la finalitat del tractament, qui el durà a terme i la possibilitat de revocar el consentiment en tot moment, i també la forma en què es pot exercir aquest dret de revocació. Segon, que es donin facilitats per expressar la negativa al consentiment. Pensem que no es pot exigir que per negar el consentiment calgui fer-ho per escrit i proposem preveure la comunicació telefònica com alternativa.

Entre les altres actuacions que comentem en l'Informe, permetin-me que recordi que el Departament d'Indústria ha acceptat el nostre suggeriment sobre la informació que cal donar als ciutadans que formulen una reclamació amb relació a un servei turístic, o bé l'acceptació per

l'Entitat Metropolitana del Transport de l'admissió de cotxets d'infants en els vehicles de transport públic adaptats a persones amb mobilitat reduïda.

Treball i pensions. L'apartat de Treball el dediquem, ateses les queixes rebudes, a un comentari sobre els efectes de les sentències en el dret laboral, i marcadament a unes reflexions sobre la combinació entre la prestació d'atur i el treball a temps parcial. Treballar en la modalitat contractual a temps parcial permet percebre la prestació parcial d'atur en cas que el treballador tingui, almenys, una reducció en una tercera part de la jornada de treball. En la tramitació de les nostres actuacions, hem detectat alguns dèficits d'informació sobre l'aplicació d'aquest dret per part d'algunes oficines de l'Institut Nacional d'Ocupació. Més enllà de la suficiència de la informació, el cert és que, en certes condicions, per al treballador és més beneficiós econòmicament restar a l'atur que no pas treballar a temps parcial. És per això que ens preguntem si no s'hauria de repensar la combinació entre prestació d'atur i treball a temps parcial a la recerca d'un nou punt d'equilibri.

En el comentari que efectuem sobre el sistema de pensions, assenyalem que tot i la millora en la gestió de les pensions de la Seguretat Social, continua essent evident la insuficiència de les prestacions econòmiques de les pensions mínimes del sistema que, en la nostra opinió, fa que tot i els progressos encara no s'hagi assolit el mandat constitucional sobre la suficiència econòmica en els ciutadans de la tercera edat, mitjançant pensions adequades i actualitzades periòdicament. Si volen una dada feridora que ens hauria de fer reflexionar sobre les nostres prioritats, comparin l'increment de les pensions mínimes amb l'increment del preu del butà que necessiten els seus perceptors per cuinar o per a calefacció. Aquesta reflexió és exigible del Govern de l'Estat, però també del conjunt dels poders públics i de la societat.

No vull acabar aquest comentari sense una referència, que poden ampliar amb la lectura detallada del relat de l'Informe, a la nostra intervenció relativa a la tramitació de les pensions complementàries meritades per ciutadans espanyols residents a França com a treballadors emigrants. És una mostra de la col·laboració amb els nostres homòlegs europeus, en aquest cas el *Médiateur de la République*, al qual molts de vostès coneixen personalment, i de la bona disposició de l'Administració central de l'Estat a facilitar-nos la informació.

Serveis socials. En els recursos destinats als ajuts a subvencions que complementen els serveis socials són necessàriament limitats i, per tant, cal restringir-ne també el dret d'accés a les situacions que es consideren de més necessitat. D'això en som ben conscients, però pensem que en determinats ajuts convindria introduir unes modificacions que, malgrat que puguin suposar un esforç pressupostari addicional, permetin complir millor la finalitat per a la qual aquests ajuts han estat creats. En aquest sentit, podem esmentar l'ajut de suport a les famílies amb una persona gran discapacitada al seu càrrec. Si la resolució que atorga l'ajut tingués efectes econòmics des de la data de sol·licitud, com hem recomanat, s'afavoriria amb més intensitat la permanència d'aquestes persones al seu entorn. Tots estem d'acord que romandre en el propi entorn és, per regla

general, allò que més convé a la persona gran i que redueix la pressió de demanda de places residencials alternatives, sens dubte més costosa. El Departament de Benestar Social no ha acceptat la nostra recomanació en els termes que la vam formular, si bé ens ha indicat que està valorant les nostres consideracions en el marc d'un projecte de decret de prestacions a la persona, que refundrà tots els ajuts en aquesta matèria.

D'altra banda, en els ajuts tècnics per a l'autonomia personal i la comunicació per adquirir audífons, per exemple, el requisit d'haver obtingut la condició legal de disminuït abans dels seixanta-cinc anys deixa al marge moltes persones grans sense que s'hagi establert un recurs alternatiu per donar-los cobertura. El Departament de Benestar va manifestar-nos que compartia la valoració de la necessitat, però que no era possible estendre la cobertura d'aquest ajuts a les persones qualificades com a disminuïdes després d'haver complert els seixanta-cinc anys. En la meua opinió, tant un supòsit com un altre evidencien la insuficiència de recursos destinats a serveis socials. Si aquest dèficit fos conseqüència d'una prioritització inadequada de la despesa, caldria redirigir aquesta immediatament. Si és conseqüència, en canvi, d'un finançament insuficient dels poders públics de Catalunya que tenen la responsabilitat de prestar aquests serveis, caldria que el Parlament considerés reclamar als responsables la seva adequada dotació. Aquest caràcter limitat dels recursos destinats a l'atenció social comporta, també, que el nombre de places d'atenció residencial per als col·lectius de gent gran i persones amb discapacitat sigui inferior a la demanda del ciutadà. En alguns casos, això obliga les famílies a fer cara a situacions de convivència difícilment sostenibles, davant de les quals només podem oferir una escolta pacient i solidària.

Ensenyament no universitari. El capítol sobre ensenyament no universitari també podria subtítular-se «mesures per assegurar el dret a l'educació i a la igualtat d'oportunitats», ja que aquest és, de fet, l'objectiu de les queixes rebudes i de les actuacions d'ofici de les quals anem efectuant el seguiment. D'altra banda, fem notar que l'any 2000 s'entreveu un cert canvi de tendència en el motiu de les queixes que se'ns presenten. En aquest sentit, la defensa dels interessos personals dels alumnes per la seva condició d'infants i adolescents ha tingut més pes, proporcionalment, que els assumptes relacionats amb l'organització del sistema educatiu. Es tracta de queixes que no responen a l'activitat directa de l'Administració, sinó produïdes en el si de l'escola mateixa. Així, hem tingut denúncies per un presumpte tracte vexatori a membres de la comunitat educativa –expulsió d'alumnes en bloc en una escola privada–, o pels maltractaments psicològics que una mestra infligia presumiblement als seus alumnes. Són qüestions delicades, difícils de provar, que afecten el més íntim de l'activitat pedagògica, però que han de poder abordar-se per garantir la qualitat de l'ensenyament.

També hi ha hagut queixes per la manca de recursos que garanteixin el compliment del dret a l'educació dels infants amb necessitats educatives especials. És un problema recurrent: hem fet el relat de tres queixes que

fan referència a la falta de personal de suport de caràcter sanitari, a la pervivència de barreres arquitectòniques i a una insuficient atenció logopèdica. Però hi ha una queixa de més abast que se centra en el model d'integració escolar dels infants amb necessitats educatives especials que eviti el seu aïllament. Certament, com a teló de fons del tractament que s'ha de fer dels casos d'ensenyament no universitaris, hi ha el gran tema i el gran debat de la integració, perquè entenem que només la integració pot enfortir la igualtat d'oportunitats. La igualtat d'oportunitats ens ha de portar a continuar treballant en l'actuació d'ofici sobre la concentració d'alumnes d'immigrants a les escoles, que havíem iniciat fa més de dos anys. Els nostres suggeriments, que, en definitiva, apunten a una visió i a una solució global del problema, no descarten qualsevol tipus de mesura que eviti una concentració que impedeixi la seva integració, recomanant, fins i tot, que s'utilitzi la normativa sobre preinscripció i matriculació anual en aquest sentit.

La igualtat d'oportunitats és també el centre d'una altra actuació d'ofici ressenyada en el nostre Informe. Ens referim a l'absentisme, que hem formulat a dos nivells: un de general, tendent a precisar el circuit a seguir per escometre aquest problema, i un altre de més particular, concretat en les dificultats específiques de l'escola d'un barri marginal. S'han fet els primers plantejaments amb el Departament d'Ensenyament i amb l'Ajuntament de Barcelona, tot confiant que en el present 2001 pugui arribar-se a conclusions apreciables. Per tancar aquest capítol cal dir que moltes de les queixes que es presenten en el camp de l'ensenyament no universitari reclamarien una resposta ràpida per part de l'Administració, que no sempre es dona. I això pot afectar un bon començament de curs i, fins i tot, la vida escolar.

Professors i universitats. La nostra actuació en relació amb la funció pública docent ens ha dut a posar l'accent en la importància de la inspecció educativa. La inspecció és un dels factors que, d'acord amb la legislació vigent, han d'afavorir la qualitat i la millora de l'ensenyament. Hem recomanat que les decisions del Departament que afecten el funcionament dels centres docents, especialment, encara que no únicament, les relatives a les plantilles del centre, s'adoptin després d'haver pres en consideració els informes emesos pels inspectors. Igualment, hem demanat una actuació inspectora activa que impedeixi que l'equip de govern del centre docent incompleixi la normativa aprovada per les administracions educatives.

En l'àmbit de l'ensenyament universitari, on hem col·laborat amb els síndics de les universitats públiques de Catalunya, exposem un cas tramès pel síndic de la Universitat Rovira i Virgili i un altre pel de la Universitat de Barcelona. Hem destacat una qüestió no resolta que supera l'àmbit universitari: la qüestió dels beneficis de les famílies nombroses. Arran de l'anàlisi de la consulta que ens va formular la Universitat de Vic, hem arribat a la conclusió que els membres de les famílies nombroses que estudien en universitats privades haurien de rebre un benefici equivalent al que percep un estudiant d'una universitat pública. En aquest capítol,

comentem el suggeriment al Departament d'Universitats amb relació al sistema de càlcul de la nota d'accés a la universitat, que no ha estat acceptat, i la recomanació, que sí ho ha estat, relativa a la clarificació de la normativa de recàrrec per segons estudis als alumnes amb matrícula d'honor.

Normalització lingüística i cultura. Com en altres anys, en aquesta temàtica de l'ús de les llengües oficials, hem cercat de desdramatitzar els conflictes, objectivar-los i urgir el compliment de la normativa reguladora. En alguna ocasió hem hagut d'intervenir davant d'un ús inadequat del català en una notificació fora de l'àmbit lingüístic català, però la majoria de casos plantegen les dificultats que troben els qui volen fer ús de la llengua catalana en les relacions amb els poders públics o les relacions socioeconòmiques. En l'Informe trobaran un comentari sobre l'ús del català en aquest sector socioeconòmic, sobre l'ús a l'Administració electoral i de registre civil i, finalment, sobre l'ús a l'Administració de Justícia. La normativa és clara quan regula el dret dels ciutadans a usar la llengua catalana en les seves actuacions davant dels òrgans de l'Administració de Justícia. Aquesta claredat no es reproduïx quan ens referim al dret de ser correspost en aquesta mateixa llengua. Després de comentar les dues interpretacions possibles sobre la normativa reguladora vigent, insistim en la necessitat que les administracions competents dotin els òrgans jurisdiccionals dels mitjans materials i personals perquè els ciutadans puguin fer ús del seu dret en iguals condicions a com s'està fent en les altres administracions. En aquest sentit, ens referim a algunes de les iniciatives del Departament de Justícia, durant l'any 2000, com el pla pilot, que té 40 oficines judicials treballant íntegrament en català durant un període de sis mesos.

La major part de les poques queixes rebudes en l'àmbit de la cultura, excloent les qüestions relatives a la normalització lingüística, es refereixen a la protecció del patrimoni cultural de Catalunya. La Llei del patrimoni cultural català, de l'any 1993, assigna a les administracions públiques vetllar per la protecció i difusió del patrimoni cultural. Enguany ens hem referit, especialment, al patrimoni arqueològic. La protecció dels elements que integren el patrimoni arqueològic es dur a terme en funció del valor del bé mitjançant la declaració de bé cultural d'interès nacional o la seva catalogació. La declaració de bé cultural d'interès nacional comporta la necessària adaptació de les normes i els plans urbanístics que afecten l'immoble, però no ens consta que aquesta adaptació s'efectuï habitualment. A aquests dèficits de protecció al·ludim en l'Informe.

Justícia. Com en altres anys, la lentitud en la tramitació dels procediments judicials, les disfuncions en l'organització de les oficines judicials, la manca de modernització funcional dels edificis on s'imparteix la justícia i la insuficiència crònica dels mitjans materials i personals destinats a l'aparell administratiu que hi dona suport constitueixen el gros de les queixes dels ciutadans. Algunes d'aquestes queixes les reproduïm amb indicació de les nostres actuacions, on sempre hem trobat el recolzament decidit del president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i una actitud col·laboradora

dels membres dels òrgans jurisdiccionals a què ens hem adreçat. En intentar transcendir els casos concrets, trobem que el repartiment fragmentari de les responsabilitats i de competències entre el Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de Justícia i el Departament de Justícia respecte de les matèries que aquest té atribuïdes amb relació als mitjans materials, personals i d'oficina judicial és un clar obstacle per al bon funcionament de la justícia. Finalment, fem un comentari sobre la nova Llei d'enjudiciament civil, comentari ben poc original, ja que l'han repetit tots els que l'han d'aplicar, en el sentit que perquè aquesta Llei sigui efectiva s'han d'incrementar els recursos. Esperem, doncs, que la manca de mitjans materials i humans no interfereixi en la seva eficaç entrada en vigor.

Serveis penitenciaris. L'any 2000 hem realitzat 76 actuacions en aquest àmbit, de les quals 17... –i perdonin que en el document que els hem enviat posem 76, no–, de les quals 17 –que no són les 76, com diu el nostre document– han estat d'ofici. Entre aquestes darreres, les actuacions d'ofici, cal consignar la visita a tots els centres penitenciaris de Catalunya per tal de constatar la situació en què es troben. D'aquestes visites, s'han elaborat unes consideracions que s'han tramès al Departament de Justícia. En aquest Informe anual no detallem el resultat de cada una d'aquestes visites, ja que tinc la intenció de dedicar un informe extraordinari a aquesta qüestió. Tant de la tramitació de les queixes dels presos com de les entrevistes obtingudes amb ells i amb el personal penitenciari, durant les visites, deduí alguna conclusió que sí que hem consignat en aquest Informe.

La manca d'estímuls dels interns per reduir la condemna a conseqüència de la supressió de la redempció de penes pel treball en el Codi penal de 1995 i la reducció d'expectatives de permisos de sortida o de tercers graus a causa d'una interpretació restrictiva de la legislació provoca el desinterès de molts interns per participar en els programes de tractament. Així, es redueixen les possibilitats de rehabilitació i de reinserció, cosa que perjudica als interns i el conjunt de la societat, i es produeix un augment de la conflictivitat dels centres penitenciaris. Atesos els dèficits de les persones que ingresen a la presó, és lògic –com recollim a l'Informe– que es produeixin incidents impensables en altres ambients. El medi penitenciari no és pas fàcil; és per això que des del síndic sempre hem demanat la màxima consideració per a les persones que hi treballen. Les mesures de seguretat són necessàries per prevenir els actes violents i per reaccionar de forma proporcionada i eficaç. Ara bé, les mesures de seguretat són una solució parcial que, forçosament, han d'anar acompanyades d'altres per combatre la falta d'incentius que tenen els interns amb la legislació vigent.

Una altra de les qüestions comentades a l'informe 2000 ha estat la pràctica d'escorcoll de les cel·les. Hem recomanat a l'Administració penitenciària que clarifiqués les previsions amb relació a la pràctica de l'escorcoll a les cel·les i, en particular, sobre la presència dels interns afectats. Em complau informar-los que l'Administració penitenciària ha acceptat la nostra recomanació mitjançant la circular 3/2001.

Senyores i senyors diputats, tot seguit i per acabar, em referiré als tres capítols transversals –o, per ser exactes, parcialment transversals– de l'Informe, dedicats a infants, la violència contra les dones i la immigració.

Infants. En la introducció de l'apartat dedicat a infants es valoren una sèrie d'iniciatives públiques destinades a millorar el benestar dels infants i adolescents. Recordem que l'any 2000 va fer deu anys de la celebració, a Nova York, de la Cimera Mundial de la Infància, amb l'objectiu d'impulsar la implementació de la convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant. La commemoració d'aquest aniversari s'ha retardat fins el setembre del present any 2001, i des del Síndic desitjaríem que es produís un ressò institucional d'aquesta segona Cimera mundial aprofitant l'avinentsa per difondre la convenció. A nivell estatal, s'ha impulsat la Llei orgànica sobre la responsabilitat penal dels menors, la qual no solament reclamarà més esforços i dedicació de recursos per atendre els joves infractors, sinó també un treball de pedagogia per fer penetrar el missatge que aquesta norma comporta sobre el tractament educatiu d'aquests nois i noies.

En el nostre àmbit, hem celebrat la publicació, sota la responsabilitat del Departament de Justícia, de l'estudi *El maltractament d'infants a Catalunya* i la creació de l'Observatori de la Infància i de l'Adolescència. Des de la nostra institució, confiem que aquest darrer organisme contribueixi a afavorir una visió global de la infància i que ajudi a precisar l'autoritat competent quan coordini institucionalment les accions a favor de la infància, vista en el seu conjunt més enllà de les situacions de risc.

Finalment, destaquem la reestructuració de la Direcció General de la Infància, avui anomenada del Menor. Dins aquesta reestructuració es crea una secció especial per als menors indocumentats, cosa que prova l'entitat i la significació del fenomen dels menors no acompanyats que hi ha en els nostres carrers. És un fenomen que no veiem resolt i que posa a prova l'eficàcia del nostre model de protecció a la infància i a l'adolescència. Per contribuir a la solució d'aquest fenomen, que redundaria beneficiosament en l'organització de la protecció a la infància, hem fet a l'Administració, un seguit de suggeriments.

Hem rebut queixes, també, relatives a qüestions que es deriven de l'exercici de la facultat protectora per part de l'Administració. Algunes es refereixen al funcionament dels centres i al proveïment de recursos alternatius a la família. Hem continuat treballant en una actuació d'ofici, d'ampli abast, sobre els centres residencials d'acció educativa que confiem concloure el present any 2001. Així mateix, durant l'any 2000, es van signar els protocols per al tractament dels processos a causa d'abusos sexuals a menors a les demarcacions de Girona, Tarragona i Lleida. Des de la secció d'infants, també ressaltem, encara, la necessitat de prestar una major atenció a l'ajut als pares en la cria dels fills. En el nostre Informe fem el relat de cinc queixes que en són exemple, quasi paradigmàtiques. Casos de fills amb disminucions, reducció de taxes, manca de places públiques en determinats ensenyaments o la gratuïtat d'alguns serveis.

Tot i les iniciatives públiques que abans mencionàvem, trobem a faltar la publicació del reglament que tantes vegades hem demanat de desplegament de la Llei catalana d'atenció a la infància i a l'adolescència, ja que això impedeix perseguir, com es desprèn de les tres queixes que hem tingut i una actuació d'ofici que hem emprès, la difusió de videojocs inadequats i determinades publicacions perniciosos i, també, de protegir casos de vulneració de la intimitat de menors.

Violència contra les dones. El capítol dedicat a la violència contra les dones pretén oferir una aproximació a aquest assumpte des de la perspectiva de les actuacions per eradicar-la. Actuacions que contempen els punts de vista legislatiu, judicial, educatiu, sanitari, social, de seguretat ciutadana i de formació. En la seva anàlisi recollim tot un seguit d'iniciatives promogudes des de les diverses instàncies. En aquesta línia, plantejem la reforma de sis lleis estatals en considerar que les solucions que ofereix l'actual normativa no són suficients. Algunes de les qüestions a resoldre són que no sempre s'acumulen les denúncies, que en les faltes no s'adopten mesures cautelars i la manca d'agilitació en la tramitació d'alguns expedients judicials, per bé que hem observat una gran conscienciació dels titulars dels òrgans jurisdiccionals a l'hora d'intervenir en aquests casos.

Una de les mesures més urgents a modificar, que ja havíem reclamat fa uns anys, és la imposició de sancions econòmiques als agressors, cosa que repercuteix en la unitat familiar. En aquest sentit, plantejem substituir la sanció de la multa per una pena de treballs en benefici de la comunitat. Entre les iniciatives que es proposen, al marge de les reformes legislatives, destaquem la creació de torns d'ofici especials en els col·legis d'advocats per atendre aquests casos, la formació de tot el personal judicial implicat en aquesta problemàtica i la clarificació dels criteris de derivació a les cases d'acolliment per part de serveis socials.

Immigració. En aquest Informe, com en el de l'any passat, dediquem dos apartats a la temàtica immigratòria. D'una banda, el capítol transversal específicament dedicat a la immigració i, en segon terme, el llibre segon de l'Informe. Si féssim un resum apressat podríem dir que demanem la millora dels òrgans encarregats d'executar les polítiques d'estrangeria, particularment, encara que no exclusivament, els de l'Administració exterior espanyola. Podem discutir si la política que cal articular és una o una altra, però si l'Administració que l'ha d'aplicar no està prou dotada, l'aplicació fallarà. Necessitem que l'organització encarregada de dur a terme aquestes polítiques disposi dels recursos suficients.

En l'anomenat llibre segon, destaquem que la normativa actual sobre immigració no s'adapta bé a la complexa realitat social que vol regular i alertem sobre la necessitat de facilitar la integració social dels immigrants i d'evitar processos d'exclusió que podrien comportar el desenvolupament d'actituds xenòfobes entre els sectors menys afavorits de la societat catalana. També subratllem els aspectes positius de la immigració, entre ells la seva aportació al creixement econòmic i a l'equilibri demogràfic, i també la confiança que en el

procés d'incorporació la llengua catalana es consolidarà a llarg termini, com ha succeït en processos anteriors.

La nostra llei reguladora estableix que la nacionalitat no és un impediment per demanar la nostra intervenció. La traducció pràctica d'això és que som una institució pública obligada legalment a intervenir en defensa dels drets de les persones estrangeres, amb independència de la seva condició de regularitat o irregularitat en el territori. No dediquem a aquests ciutadans més atenció que als nacionals: l'any 2000 van ser 71 actuacions sobre gairebé 4.000, però, certament, ens n'ocupem. Molt sovint, els seus problemes, si no són adequadament resolts, poden traduir-se en problemes que afecten els nacionals i el conjunt de la societat. És per això que durant el recent debat sobre la modificació de la Llei orgànica d'estrangeria em va semblar necessari, per defensar aquest drets i també –vull subratllar-ho– els drets dels ciutadans nacionals, adreçar-me als grups parlamentaris del Parlament estatal fent-los arribar la meua opinió sobre alguns aspectes plantejats en la reforma. Aquestes consideracions, formulades des d'un profund respecte a la funció institucional de les Corts Generals, assenyalaven les dificultats que per a la gestió del fenomen migratori produiria aquella resposta legislativa.

Senyores diputades, senyors diputats, no vull allargar-me més en aquesta exposició, però, òbviament, quedo a la seva disposició per aclarir aquells aspectes que considerin oportú demanar-me.

Illustre senyora presidenta, il·lustres membres de la Mesa, il·lustres senyores diputades i il·lustres senyors, moltes gràcies per la seva atenció.

La presidenta

Gràcies, senyor Cañellas. Volia indicar, abans que interrompem la sessió, que ens acompanyen a la Mesa l'adjunt del síndic, el senyor Enric Bartlett, i el senyor Jordi Cots, que és l'encarregat de temes de la infància. També acompanyen en aquesta compareixença el senyor Xavier Bover, que és cap del Gabinet, el senyor Eugeni Castelló, la senyora Montserrat Cusó, la senyora Dolors Rovira, la senyora Judit Sartorio, la senyora Alexandra Solà, la senyora Maria Núria Trias i la senyora Sílvia Bèrnia, tots ells assessors o assessores del Síndic. Els dono a tots la benvinguda, i el fet que ho faci ara no vol dir que siguin benvinguts a partir d'ara, sinó, evidentment, des de l'inici mateix de la sessió. Gràcies.

Interrompem, aleshores, ara, per un quart d'hora –màxim vint minuts, els cinc minuts, allò d'arribar cap aquí després del quart d'hora– per reprendre-la després amb les intervencions dels diferents grups.

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de sis de la tarda i es reprèn a les sis i cinc minuts.

(La vicepresidenta substitueix la presidenta en la direcció del debat.)

La vicepresidenta

Reprenem la sessió.

Té la paraula, pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Verds, la senyora Dolors Comas.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Moltes gràcies, senyora presidenta. Bé, un cop més tenim ocasió de comentar aquest Informe anual que ens presenta el Síndic de Greuges, i vull felicitar-lo, també un cop més –ja ho vaig fer l'any passat–, per l'Informe que ens presenta. Un informe que mostra que la institució de la Sindicatura de Greuges va tenint un arrelament cada vegada més fort i més progressiu i legitimitat a Catalunya, tenint en compte l'elevat percentatge d'acceptació de recomanacions que el Síndic fa a diferents institucions. Considero que és un element bastant important a tenir present, i considero que la introducció d'una pàgina *web* que pugui fer més fàcil als ciutadans de conèixer i, sobretot, l'accessibilitat al Síndic és important, com també ho va ser en el seu moment instituir aquestes visites fora de la demarcació de Barcelona.

També vull felicitar-lo –encara que no toqui per època, però sí que no vull esperar l'any que ve per fer-ho– pel fet d'haver acceptat, en el seu moment, actuar de mediador en el conflicte que va tenir lloc a partir que diferents immigrants estrangers es tanquessin a diferents esglésies de Barcelona després del procés de regularització que va deixar tanta gent fora de la possibilitat de regularització. Ja vostè no ho ha esmentat, no ho ha esmentat perquè, ja dic, no tocava cronològicament –perquè això va ser, doncs, el mes de gener, si no m'equivocho, d'aquest any 2001, per tant, no corresponia en aquest informe–, però sí que volia jo indicar-ho perquè no volia esperar l'any que ve per fer-ne referència, encara que tampoc hi haurà inconvenient, l'any que ve, a fer-ne referència. Perquè, encara que no va poder concloure la mediació, sí que crec que va ser positiu i que es van donar passos endavant i vostè, doncs, va assumir un compromís que era molt difícil i que, per tant, doncs, jo crec que s'ha de valorar com a tal.

També el nostre Grup valora la projecció internacional de la mateixa Sindicatura a partir de les activitats que realitza, sigui amb les col·laboracions amb altres *ombudsmen*, sigui amb la tasca com a president de l'Institut Europeu d'*Ombudsmen*, sigui, doncs, amb el fet que es realitzés a Barcelona la reunió de la Federació Iberoamericana d'*Ombudsmen* i que va tenir una assistència, doncs, molt nodrida i va ser força important, sigui també amb les relacions de cooperació amb Bòsnia i Hercegovina, que ja fa anys que es duen a terme i que són importants, també.

Des del punt de vista, ja entrant al contingut de l'Informe, entenc que l'Informe toca tota una sèrie de qüestions..., clar, la Sindicatura s'ha de moure en dues dimen-

sions, allò que li arriba i les actuacions d'ofici, i allò que li arriba no ho pot triar; les actuacions d'ofici sí que, aleshores, ja van orientades. En aquest sentit, pel que es pot percebre a l'Informe, efectivament, els temes que sorgeixen són, en general, temes que han sigut –podríem dir–, alguns d'ells, subjecte de debat social, que han tingut rellevància; altres són temes –podríem dir– més invisibles, que afecten alguns ciutadans en concret, de vegades no menys importants, com, per exemple, les dificultats d'escolarització de persones que tenen situació, doncs –jo què sé–, de discapacitació, que això, com ha dit abans, és un tema recurrent. Però, en tot cas, temes importants com el de llistes d'espera, transport sanitari, atenció a la vellesa, o temes com els d'infantesa, immigració, violència contra les dones, que han estat molt presents en el debat social, doncs, apareixen, o els problemes amb la justícia, apareixen a l'Informe del Síndic.

Per això mateix –i aquesta ja és una pregunta o un suggeriment que li volia fer–, doncs, hi ha un conjunt de temes que, si bé sí apareixen –i vostè mateix ha donat relleu a alguna de les dimensions que hi apareixen–, en canvi, els més conflictius no apareixen. Em refereixo als temes de medi ambient, que –insisteixo– sí que els ha tocat i sí que li han arribat determinades queixes referides a sorolls, referides als establiments, per exemple, de determinats locals que puguin donar molèsties als veïns, però, en canvi, hi ha temes molt importants de caràcter ambiental i que han generat, també, conflicte i debat social que no apareixen a l'Informe. Tal vegada perquè es canalitzen a través d'altres vies, aquest conflicte, de vegades, en la mesura que són grups ecologistes que hi intervenen, de vegades van directament, doncs, a través de fiscalia a portar algunes qüestions.

Però, precisament, com que la missió del Síndic, des del punt de vista de mediació, pot ser molt important a l'hora d'evitar que arribin a la judicatura determinades qüestions si es poden resoldre en l'àmbit, justament, de la Sindicatura, per això em permeto suggerir la possibilitat que, si no li arriben, pugui fer algunes actuacions d'ofici en temes com, per exemple, referits a l'aigua, a la gestió de l'aigua, en el sentit que hi han molts conflictes provocats pel tema de l'aigua. I no em referiré només al que genera el Plan hidrológico nacional, que és molt gran i que, clar, hi ha molta gent que veu que mentre s'estan realitzant transvasaments, doncs, es permeten fer camps de golf, posem per cas, i és tota una contradicció, sinó també tots els problemes que genera la contaminació de l'aigua, el que fa referència a les depuradores, a la contaminació dels aquífers, que és molt important a llocs com a l'Empordà o a la comarca d'Osona, per exemple, o la contaminació de l'aigua de xarxa, per tant, la que arriba al consum humà directament i que, per tant, afecta molts ciutadans a Catalunya que, possiblement, com que no són els de Barcelona i l'àrea metropolitana, precisament, potser per això mateix tenen més dificultat d'arribar al Síndic.

Volia assenyalar, en aquest sentit, també, conflictes amb relació al medi natural i figures de protecció del medi natural que, com que no es porten a terme, podríem dir, tota una sèrie de mesures per protegir determinats espais, poden haver-hi conflictes quan es planteja la ins-

tallació, posem per cas, d'una estació d'esquí o quan es preveu realitzar un mapa d'implantació èdica, precisament. Cito conflictes concrets que hi han hagut i que no han arribat, per diferents raons –no jutjo–, no han arribat a la Sindicatura, però que suggeriria que en alguns casos, doncs, pugui actuar d'ofici perquè estan –diquem-ne– implicant amplis espais del territori, sense que això es pugui veure reflectit.

Des del punt de vista d'altres qüestions, i fent-li algun comentari i algunes preguntes concretes al respecte, un dels temes que assenyala és les relacions amb l'Administració, que és un tema recurrent que apareix en tots, pràcticament en tots els informes del Síndic. I que això ens mostra..., hi han molts exemples que mostren la indefensió del ciutadà davant de la relació amb l'Administració, per diferents causes, i que no ha canviat suficientment la cultura de l'Administració entesa com a servei al ciutadà i s'entén més com un mecanisme de poder o que és el ciutadà que s'hi ha d'adaptar. Però a mi m'ha cridat l'atenció l'estancament de les demandes, en aquest sentit. És a dir, és un tema recurrent però no s'incrementa. Com ho interpreta? Ha millorat objectivament el funcionament de l'Administració pel que fa referència a l'atenció al ciutadà?

Un altre dels temes que considero molt, en aquest cas, molt important és la qüestió de l'habitatge, perquè el dret a l'habitatge és un dret de les persones, reconegut com a tal en el nostre marc constitucional, també, i, en canvi, aquest dret està limitat per diferents raons: per l'encariment de la «vivenda»; pel fet que la pròpia manera en què està present el sistema de l'habitatge en la nostra societat fa que sigui un negoci, és a dir, un element del qual se'n pot extreure especulació, fins al punt que les mateixes administracions s'han convertit en promotores d'habitatges, és a dir, han hagut d'entrar en la lògica del sistema, fins i tot, per fer habitatges socials. I suggereix, com una de les possibilitats en el cas d'aquestes pràctiques fraudulentoses, que persones que han obtingut habitatges, doncs, en millors condicions d'aquest promoguts per l'Administració, després els vinguin a preu de mercat. El fet que aquest sistema de fer una compravenda a carta de gràcia..., em pregunto si, al mateix temps, no seria convenient, també, que l'Administració tingués un estoc suficient d'habitatges de lloguer per poder-los proveir a sectors especialment desafavorits, com la gent amb menys recursos, o la gent més jove, també, com una manera de compensar aquest element de l'habitatge com un dels factors que entra dintre de l'especulació, negoci i guany, quan es tracta d'un element important dintre dels drets de les persones.

S'ha referit a les llistes d'espera, i estic d'acord, a més a més, que el Síndic expressi una certa satisfacció en la mesura que havia assenyalat en diferents ocasions el problema que representava i que, finalment, s'hagin començat a prendre mesures, com un pla de xoc per abordar les llistes d'espera i reduir el temps d'espera; jo, en aquest sentit, diria que, de totes maneres, no perdí de vista, és a dir, continuï estant atent a aquesta qüestió, perquè és cert, és a dir, tot el que es diu a l'Informe és cert, i la valoració en positiu de les accions que s'han fet són certes, també, però que queden encara bosses importants de llistes d'espera en determinats hospitals,

en certes patologies, i afecten, sobretot, persones grans. I, per tant, fent cas a una recomanació que feia el Síndic a l'Informe de l'any passat, justament en aquestes qüestions, tot recordant que els drets de les persones no caduquen amb l'edat, doncs, també caldrà veure que les pròtesis de genoll, les cataractes, les pròtesis de maluc –que afecten, sobretot, persones grans– es resolguin amb satisfacció.

També, el que vull assenyalar és un..., vaig de pressa per no esgotar, justament, el temps, però un dels temes molt importants que ha sortit en l'Informe és el tema de la concentració d'alumnes immigrants en els centres educatius. I la preocupació del nostre Grup que l'actual Govern no vagi en la direcció que recomana el Síndic, i que nosaltres, com a mínim, coincidim que a través del Decret de matriculació i d'altres mesures –també cal tenir en compte les polítiques urbanístiques, que, en definitiva, fan que unes determinades persones es concentrin més que no pas en uns altres–, doncs, el que deia és que ens preocupa que no es vagi en la direcció recomanada. I per tant, doncs, que aquest Departament de Govern, en concret, sigui més reluctant que altres a l'hora de seguir les recomanacions del Síndic. Ens preocupa i li demanaríem que persistís, també, en aquesta línia, perquè entenem que és important.

També ens preocupa molt el tema que el sector de la justícia estigui en la situació que està i sigui tot un àmbit per resoldre. Crec que el Síndic raona molt adequadament que el fet que hi hagi una lentitud tan gran en la resolució dels processos que entren en el context judicial és un factor que fa que els ciutadans desconfiïn de la justícia, i això és un dèficit democràtic. Per tant, en la mesura que intervenen diferents administracions, no només una –com a mínim, la que correspon a l'Estat i la que correspon a la Generalitat de Catalunya–, entenc que aquest és un aspecte en què cal continuar insistint per intentar que es resolgui de la manera més ràpida possible la dotació de recursos personals i materials necessaris perquè la justícia sigui més àgil i les persones puguin tenir confiança que els possibles conflictes que arribin o problemes que arribin al sector judicial es resolguin.

Entenc que és molt important també en l'Informe la part que fa referència a la infantesa. És un tema que se li ha donat sempre força relleu en cas de la Sindicatura, que té un adjunt especial per a aquests temes, i que compartim, justament, que se li doni aquest relleu i la importància, i ens preocupen justament dues qüestions bàsiques. Una, tot el que fa referència al que és una política de disminució progressiva dels recursos dels centres residencials d'acció educativa, que el Síndic indica que han disminuït i continuen en procés de disminució sense que això vagi acompanyat d'un increment equivalent de l'acolliment familiar, que és el que caldria impulsar. I que continua havent-hi llistes d'espera en els equips d'atenció a la infantesa per la mateixa pressió que tenen aquests equips d'atenció a la infantesa de fer el diagnòstic, per la quantitat de casos que els arriben, però també de derivar les criatures cap als recursos adients. I per tant, doncs, esperem aquest informe que diu que estan fent, que conclouran –deien– l'any 2001, perquè entenem que és molt important i

que és un d'aquests aspectes que cal continuar-hi vetllant. I l'altre aspecte que ens preocupa també és el dels menors no acompanyats. I la pregunta amb relació als dos aspectes és si consideren que està fent prou l'Administració amb relació a aquestes dues dimensions d'atenció a la infantesa i, per tant, doncs, si la línia en què s'està actuant és suficient.

Finalment, els altres dos temes que queden com a importants, que volia destacar, és el de la violència contra les dones, que han assenyalat tota una sèrie de mesures que es podrien implementar, és un tema importantíssim que també des del Parlament hi estem intervenint constantment, i, en aquest cas, la pregunta és si han fet alguna revisió o algun informe sobre les cases d'acollida, perquè, en tot cas, la impressió que tenim, a través d'informacions, del seu funcionament és que, per una banda, són insuficients; per altra banda, s'estan donant noves situacions socials amb relació a dones amb problemes que van a parar... —diguem-ne—, moltes d'elles són derivades a cases d'acollida, que estan pensades inicialment per resoldre les qüestions o per acollir les dones víctimes de violència i que estan tractant casos molt diversos, que també han de ser tractats i resolts, però que caldria veure, en aquest sentit, si precisament no estan fent suplència de la manca d'altres recursos i, per tant, si en aquests moments és un recurs suficient.

I finalment, pel que fa referència al tema d'immigració, que és un aspecte que el Síndic hi ha donat també molta rellevància en diferents anys, dedicant-li el llibre segon, tant en l'Informe de l'any passat com en aquest, i que hem de dir que el nostre Grup valora força el tipus de plantejaments, valora molt el tipus de plantejaments que ha fet el Síndic en aquestes qüestions, li volia preguntar, precisament, és a dir, amb relació a aquella proposta que va fer i que vostè s'hi ha referit, que va fer arribar a diferents grups parlamentaris al Congrés de Diputats, també ens ho va fer arribar, doncs, al Parlament de Catalunya, amb relació a aquelles persones que, procedents de països amb els quals no es té conveni signat, tenen aquesta situació que, estant en situació irregular, ni se'ls pot retornar al país d'origen ni se'ls pot dotar amb documentació per poder legalitzar la seva situació, i, per tant, és un cercle sense sortida, si s'ha atès la recomanació que feia el Síndic en aquest cas concret.

Faria aquesta pregunta, i insistir, un cop més, com en aquest terreny de la immigració ens juguem en el nostre país moltes coses que, en aquest cas, també, si valora si l'Administració, la local, l'autonòmica, està fent prou coses pel que fa referència..., o és suficient pel que fa referència al que serien les polítiques d'integració, ja no només les de regularització d'estrangeria, que les ha comentat més extensament.

I amb això acabaria la meva intervenció, i de nou donar-li les gràcies pel seu Informe i la presentació que n'ha fet avui en aquesta Comissió.

La vicepresidenta

Gràcies, senyora Comas d'Argemir, per l'esforç de síntesi: ha estat, concretament, divuit minuts. Té la paraula,

la, pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, la senyora Carme Porta.

La Sra. Porta i Abad

Gràcies, senyor president. Bé, abans de res, agrair al Síndic el seu Informe i la seva presència avui aquí. També crec que ell també ha fet un esforç de síntesi en la seva exposició; ha estat una hora, però tots i totes som conscients que era molt difícil, en una hora, resumir tot aquest Informe, que és bastant complet, com cada any, malgrat —com ja havia dit al principi— que també ha fet un esforç perquè sigui més curt que altres anys. En tot cas, en aquest Informe hi ha una diversitat enorme de queixes presentades a la institució, i això ens porta, o porta el Síndic, d'alguna manera, a un coneixement també gran de les diferents institucions i del seu funcionament. I és per això que també és lloable el constant esforç d'innovació en l'Informe i també en la concreció, cosa que s'agraeix molt en la seva lectura, també.

D'alguna manera, a mi també m'agradaria destacar, hi ha en la presentació de l'Informe un paràgraf en el qual diuen, d'alguna manera, que aquest és un informe que el que vol és retre comptes en aquesta Parlament com a comissionat, però que no només ha de ser això, aquest Informe, sinó que, d'alguna manera, ha de ser no només la manera de valorar, sinó l'instrument que ens ha de proporcionar el Síndic al Parlament, precisament, amb aquesta foto qualitativa de la societat que ens ofereix aquest Informe. Jo el que li vull dir és que, realment, per a nosaltres és un instrument necessari i que, realment, nosaltres valorem molt positivament, donat que ens dóna, d'alguna manera, també, una avaluació de les nostres pròpies polítiques i que, de forma continuada i regular, ens ajuda a actualitzar i a posar al dia.

També en les reflexions que es fan en el llibre segon de l'Informe, jo crec que hi ha una demanda satisfeta que —crec recordar, si mal no ho recordo— vam fer des del nostre Grup, que era la demanda d'informes de polítiques transversals, és a dir, que eren temes que podien afectar més d'un departament o més d'una acció política i, per tant, agraiem molt sincerament l'esforç que s'ha fet en aquests tres àmbits d'actuació transversal, i pensem que, a més a més, bé, és una manera de començar, també, d'informes transversals o, en tot cas, aspectes transversals en l'Informe, que pensem que és interessant.

Malgrat que el propi Síndic ha dit que la tendència a l'alça, que ja és petita, igual que era la tendència a la baixa l'any passat, sí que pensem que s'ha d'observar, i, en aquest sentit, valorem positivament tant els desplaçaments fora de la seu, que constatem que és un esforç, com l'operativitat de la *web*, tant pel que fa a la millora de la informació cap a la ciutadania, com també la possibilitat d'expressar queixes via Internet, no?, i pensem que això no deixa de ser un instrument, també, de cara a la institució, interessant. Per altra banda, aquest any també volíem destacar el fet que hi hagi un llistat d'administracions col·laboradores en el qual hi ha una relació il·lustrativa del que s'accepta i no s'accepta, que també per a nosaltres és un aspecte que ens fa molt de servei, no?

Bé, entrant en aspectes concrets, hi ha un tema que nosaltres, precisament, hem seguit molt de prop, que en fa esment l'Informe i que també se n'ha fet esment avui aquí, que és el tema del Consell Comarcal de la Cerdanya. Nosaltres hem seguit molt de prop el tema, hem tirat endavant alguna iniciativa parlamentària... Som conscients que el seguiment que ha fet el Síndic ha aportat també algunes millores, malgrat que no s'ha pogut, el tema..., bé, no es va poder arreglar –diguem-ne– com tothom hauria volgut, però, en tot cas, pensem que el seguiment que ha fet el Síndic, en aquest sentit, ha sigut molt de prop, també, perquè a nosaltres també ens ha servit molt tota la informació –diguem-ne– que es desprèn del propi Informe, com també el seguiment que nosaltres hem fet, i pensem que totes les iniciatives que l'Informe ens indica són molt útils perquè això no torni a passar, és a dir, que hi hagi unes males interpretacions de la llei que puguin donar peu que els drets electorals siguin vulnerats.

Per una altra banda, en el tema de seguretat ciutadana, el fet de proposar-se fer un informe extraordinari, com ja es diu a l'Informe, sobre els resultats de les visites a les comissaries dels Mossos d'Esquadra em sembla que és una empresa lloable i necessària, també, que agraiïm molt, molt al Síndic, no? De fet, es repeteixen en aquest Informe anual els problemes d'infraestructures de les comissaries dels Mossos d'Esquadra, així com dels dipòsits judicials i de detinguts, que d'alguna manera ja és un tema clàssic i que ha estat objecte de diversos informes i fins i tot d'un monogràfic, i tot i així pensem que és una reactualització del problema, i que aquest Informe serà molt benvingut.

I també el paper, que ha destacat avui el mateix síndic, com a missatgers, d'alguna manera, dels mossos d'esquadra, que per a notificacions, situacions, emplaçaments judicials, és una situació poc desitjable; donat, també, que el mateix Informe parla d'inseguretat ciutadana, és una cosa una mica poc equilibrada, d'alguna manera, que els mossos d'esquadra estiguin fent de missatgers judicials, és a dir, estan desenvolupant funcions que d'alguna manera no els acaben de pertocar i, en canvi, s'està parlant d'inseguretat ciutadana en una sèrie d'àrees on encara no hi ha hagut un desplegament real.

En el tema de l'habitatge, s'evidencia en l'Informe la insuficiència en l'oferta pública d'habitatge –que és un fet que ja tothom n'era conscient, però, un cop més, s'evidencia– i, de fet, és una cosa que a nosaltres ens preocupa moltíssim. També ens preocupa el fet que hi hagi especulació amb habitatges protegits, que hi hagi un preu de venda superior al màxim autoritzat i que, per tant, hi hagi una impossibilitat real de molta gent d'accedir a habitatges protegits perquè s'està especulant amb ells, així com la impossibilitat, també, d'accedir, per part d'algunes persones o famílies, als ajuts per a habitatge, precisament pel preu de venda de sortida dels habitatges de segona mà. Pensem que és un tema que toca enguany l'Informe, que és prou important perquè nosaltres hi parem atenció.

També, a nivell tributari, nosaltres destacaríem que les queixes rebudes pel Síndic en aquest àmbit –com bé han dit i com bé recull l'Informe– no és, en cap cas, per discutir la legalitat, sinó per actuacions errònies i abu-

sos administratius. És a dir, que la ciutadania es troba indefensa enfront de l'Administració en matèria tributària, i això no és només una percepció ciutadana que es té, sinó que s'executen unes accions abusives o, simplement, hi ha, com s'ha indicat, passivitat administrativa que provoca procediments que no s'executen i, per tant, greus trasbalsos als ciutadans i ciutadanes que els pateixen.

En el tema sanitari jo destacaria que, bé, hi ha temes ja clàssics en el tema sanitari, de funcionament dels centres, de la pròpia aplicació de la reforma, però jo crec que el més destacable és el tema de l'índex de cesàries. Nosaltres, realment, és un tema que, no sé, fins i tot, una mica ens ha espantat, no?, d'alguna manera; perquè Catalunya està molt per sobre del nivell que marca l'OMS en les cesàries, i avui, llegint, aquest migdia, i repassant l'Informe, clar, m'adonava que no només això, sinó que, a més a més, a les clíniques privades han crescut un 4% en l'últim any. Per tant, això són intervencions que s'estan aplicant de forma desmesurada i que, a més a més, d'alguna manera, hauríem de mirar a què respon, que possiblement no respon a objectius mèdics, sinó més aviat a objectius –diguem-ne– administratius, possiblement, no? I hauríem d'estar amatents a aquest tema.

En el tema del consum, també, el tema de les dades, de l'ús de les dades personals, el tema Telefònica potser és el tema estrella, el tema de què es fa més esment a l'Informe, però evidentment no és l'únic, i avui també s'ha ressaltat, no? És preocupant, en tot cas, que una companyia que tenia el monopoli i, per tant, té les dades d'una gran part de la ciutadania que estava –que estava i està– abonada o que tenia telèfon, doncs, estan en poder d'aquesta empresa i, per tant, és preocupant que tot això es faci sense, d'alguna manera, consultar directament les persones que hi estan abonades. En tot cas, les queixes no se centren tant en la utilització –m'ha semblat veure–, sinó en com s'ha fet la comunicació de les empreses o d'aquestes empreses implicades a l'usuari, a les persones usuàries, per obtenir el seu consentiment. D'alguna manera l'Agència de Protecció de Dades ja s'havia definit en aquests termes, no?, que semblava que s'enviés per escrit a l'empresa si no s'estava d'acord amb la utilització d'aquestes dades, però això, tot i no ser il·legal, d'alguna manera, sí que ratlla la manca d'ètica. Bé, la manca d'ètica és segura, però, en tot cas, sí que ratlla la legalitat vigent, d'alguna manera, doncs, perquè sempre són, allò, entre línies.

Felicitem, també, d'alguna manera, el Síndic, l'observació feta als autobusos, en el tema dels autobusos, del transport públic, l'adaptació no només a persones amb mobilitat reduïda, sinó també en un tema tan concret com és les persones que, de forma puntual, tenen reduïda la mobilitat, siguin pares, mares, avis, àvies, o cangurs, o germanes, o germans que porten en aquell moment una criatura amb un cotxet i que, per tant, no tenen accés de forma normalitzada, diguem-ne, al transport públic. Pensem que és un èxit –diguem-ne– que des de l'àrea metropolitana o des de l'Entitat del Transport Metropolità s'hagi fet cas de la seva queixa o del seu suggeriment, i pensem que és una cosa que ens n'hauríem de felicitar tots plegats.

En el tema de les pensions hi ha 215 queixes, que pensen que no són poques, i a més a més se'ns fa esment que la majoria són per quantia. És a dir, que hi han queixes per la quantia..., la majoria de les queixes són per la quantia de les pensions, que són pensions molt baixes. Se'ns crida l'atenció, també, sobre el càlcul de pensions d'invalidesa, i això potser sí que agrairíem que facin una mica de..., si demà ens poguéssim concretar una mica més on són les queixes i quines són les eines de què ens hem de dotar, i així com també en la gestió. Sembla ser que no només és la insuficiència de les prestacions, sinó que hi ha una gestió administrativa prou llarga i prou incòmoda per als usuaris que fa que, moltes vegades, aquestes pensions es cobrin de forma irregular.

Per una altra banda, pel que fa als serveis socials, a mi m'agradaria destacar que hi han hagut 11 actuacions d'iniciativa pròpia. Jo crec que és molt en un tema en què constantment, en aquest Parlament, estem fent actuacions i estem aprovant actuacions; és a dir, no només estem discutint, sinó que estem aprovant de forma continuada; és a dir, no només es tracta d'insuficiència de recursos; no només es tracta de manca de cobertura, sinó que, a més a més, d'alguna manera, alguna cosa falla, perquè de forma continuada ens veiem abocats, tant des d'aquí al Parlament com des del Síndic, a fer actuacions, no? És a dir, possiblement haurem de tornar a fixar-nos en els serveis socials com una cosa important; possiblement hauríem de fer algun dia un altre debat monogràfic en aquest Parlament, o potser hauríem de demanar al Síndic, també, d'intentar fixar temes monogràfics en serveis socials que ens ajudin a avançar en aquest tema, perquè, realment, es parla de manca de places residencials per a persones grans o disminuïdes psíquiques quan és un tema que, en l'últim any, jo crec recordar que devem haver aprovat com unes quinze iniciatives diferents, i llavors, clar, ens preocupa, ens preocupa molt, no? La tramitació de jutges... Estem parlant de persones amb moltes dificultats econòmiques, amb moltes dificultats d'ajuts, per tant, no estem parlant de persones amb una vida normalitzada, amb una feina que es pugui mantenir, sinó que estem parlant que hi ha una tramitació d'ajuts que no s'estan portant a terme de forma –diguem-ne– normalitzada amb persones que estan patint greus dificultats.

Avui s'ha dit dues vegades; el síndic ha dit, ha destacat el tema dels audifons, la senyora Comas d'Argemir ha destacat el tema de les pròtesis, jo els podria parlar que no fa gaires dies la consellera de Benestar Social va estar aquí, vam treure el tema de les cadires de rodes, dels ajuts a les persones amb discapacitats, amb dificultats econòmiques per comprar una cadira de rodes, els és realment una cosa difícil, encara que sigui repetir, perquè els ajuts arriben quan ja s'ha fet la compra, via factura, i per tant, moltes vegades, la compra no és possible, donades les dificultats econòmiques que aquestes persones tenen. A més a més, reben un sol ajut per any, i moltes vegades, pel propi ús d'aquest tipus de cadires, s'han vist en la necessitat de tornar a invertir i, evidentment, s'han hagut de quedar sense o han hagut d'anar tirant com ham pogut, coses que en casos de dificultat de mobilitat molt gran, doncs, han sigut realment espantoses totes les conseqüències que ha portat a aquelles persones, no?

Torno a destacar la importància dels tres temes transversals, donat que són eines de treball i anàlisi importantíssimes i imprescindibles per posar en marxa polítiques integrals, i en aquest sentit voldria reconèixer l'esforç fet en aquests tres àmbits, com l'atenció dels infants, la violència contra les dones i la immigració, que són importants lluites socials no exemptes de conflicte que hi ha hagut en els darrers anys, no? En aquest sentit, vull reconèixer i felicitar –tot i que ja ho fet la diputada que m'ha precedit– el paper del Síndic o l'ofereïment del Síndic com a mediador en el conflicte que hi va haver amb els immigrants tancats en les esglésies de Barcelona, i jo penso que, d'alguna manera, com a comissionat del Parlament, va ser un gran avenç i un gran representant, que la classe política, d'alguna manera, no ens desenteníem del tema, sinó que estàvem allà i molt ben representats. Vull tornar-lo a felicitar, doncs, per aquesta actuació que va tenir.

Jo, el que destacaria també és que en general i en l'Informe, hi ha temes que diríem que ja són clàssics, no?, en tots els àmbits d'actuació, tots els àmbits d'anàlisi que ens presenta l'Informe, i que possiblement, també, com ha dit la diputada que m'ha precedit, hi ha un cert estancament en les actuacions, que potser podríem analitzar d'una vegada per totes, perquè d'alguna manera l'Informe anual del Síndic no deixa de ser una avaluació de la vida política d'aquest Parlament, no deixa de ser una avaluació del sistema de què ens hem dotat, de sistema social, del sistema democràtic de què ens hem dotat, i contínuament anem rebent les mateixes queixes o els mateixos *inputs*, i molt poques vegades, quan sembla que les coses han pres el camí de solució veiem que, realment, s'ha solucionat, no?

Aquests són molts temes; en l'àmbit dels serveis socials potser són els més evidents, no?, però hi ha moltíssims temes que ja són uns clàssics, i que possiblement el fet que es decideixi fer estudis monogràfics o informes monogràfics, d'alguna manera ens hauria de coure, no? És a dir, si això és una avaluació del sistema, aquest sistema vol dir que no funciona gaire bé. És a dir, d'alguna manera aquesta avaluació potser ens dóna una imatge real de la societat, com deia, la foto aquesta, qualitativa, de la societat que tenim, però que per una banda ens agrada veure que anem pel bon camí, o sigui, que anem tots junts, que anem conjuntament, que el Parlament no va per una banda, la societat per una altra, que les iniciatives parlamentàries que es prenen en aquest Parlament van en vies de solucionar temes, però d'alguna manera, també, és on acaba tot això, que realment no se solucionen els problemes, no?

D'alguna manera és això el que volíem destacar en general, i felicitar-lo i agrair-li, un cop més, la seva presència aquí i aquest informe que ens ha fet.

Gràcies.

La vicepresidenta

Pel Grup Parlamentari Popular té ara la paraula la senyora Alícia Sánchez-Camacho.

La Sra. Sánchez-Camacho Pérez

Moltes gràcies, senyora presidenta. Moltes gràcies, senyor síndic, per l'Informe que ens ha presentat avui

aquí. Jo haig de tornar a dir que espero no esgotar el temps de la meua intervenció, malgrat que, com que les diputades que han parlat abans, doncs, han dit moltes de les coses que hauríem de tornar a repetir, algunes d'elles ja no caldria tornar-les a esmentar. Però el que sí que volia era agrair-li la realització d'aquest Informe, a vostè i a tot el seu equip, el Síndic Adjunt i el Síndic de la Infància, en el sentit que crec que fan una bona tasca. Per als que som diputats –ja li vaig dir en la meua primera intervenció l'any passat–, diputats novells –ara estaríem ja a l'hemisferi d'aquests diputats novells–, doncs, és, evidentment, molt gratificant, molt pedagògic i, a més, és una eina de treball constant per al que pot ser després l'activitat parlamentària dels nostres grups parlamentaris.

Valoraríem, en primer lloc, l'augment de les queixes i de l'activitat que s'ha fet. Vostè ha esmentat l'augment no solament en el nombre d'expedients, sinó també en el nombre d'expedients de queixes, el percentatge de cadascun d'ells. També molt positivament el desplaçament, en sentit d'acord amb la Llei 14/1984, però que ha fet i que fa el Síndic, el desplaçament a les terres i al nostre país, a cadascuna de les comarques gironines, que intenta fer una aproximació al ciutadà de les nostres institucions, ho valorem extraordinàriament positiu; la pàgina *web* i, sobretot –com no podria ser d'una altra manera–, valorem també molt positivament la mediació que el síndic de Greuges va dur a terme en relació a la problemàtica generada en matèria d'immigració aquí, a Barcelona, tot i que no es va poder cloure i no es van tenir en compte gran part, o algunes, però, de les conclusions presentades, sí que va ser un instrument molt eficaç i que nosaltres valorem molt positivament.

La projecció internacional –com no podia ser d'una altra manera–, per a nosaltres és un orgull que el nostre Síndic dugui a terme tasques tan importants com la presidència de l'Institut i que porti reunions aquí, al nostre país, no solament d'Iberoamèrica, sinó reunions de la Federació, etcètera.

Passaríem al que seria el contingut de cadascuna de les vessants de l'Informe, i en això tornaria, també, a repetir –com s'ha dit abans per altres diputats– el que són alguns dels aspectes o vessants recurrents, és a dir, aquelles que cada any sembla ser que les tornem a repetir i que, d'alguna manera, ens qüestionen si l'Administració de la Generalitat de Catalunya hi ha esmerçat els recursos perquè es puguin solucionar els problemes que nosaltres detectem.

Envers l'Administració pública, vostè ha fet, doncs, el que seria el pes de les queixes gairebé estructurals de qualsevol tipus d'administració, no solament de la nostra, sinó també a nivell estatal o d'altres comunitats autònomes, com serien les necessitats de l'augment de recursos humans, necessitats de recursos materials i, sobretot –sobretot–, la garantia del que han de ser les condicions de mèrit, capacitat, concurrència, etcètera, del món funcional en l'Administració.

Jo, el que sí que em pregunto, per exemple, senyor síndic, seria envers actuacions d'ofici en matèria de funcionariat, el gran nombre de funcionaris interins que

encara pateix i que jo crec que està essent, gairebé, doncs, una xacra institucional en el nostre sistema administratiu, com és, per exemple, en el món de la cultura. A nosaltres ens està començant a preocupar molt aquesta dinàmica la qual s'està començant a generar en molts dels museus importants a Catalunya, en els quals gairebé un gran nombre de funcionaris que hi estan treballant són funcionaris interins; com vostès saben, ara anem quasi a un procés en el qual s'estan establint uns patronats, i aquests funcionaris poden, fins i tot, passar a ser, doncs, personal que podria ser proveïdor de serveis amb algun altre tipus de relació, ja fóra relació laboral o relació societària, i nosaltres voldríem saber quines serien les actuacions que el Síndic, per exemple, es planteja amb el personal interí, perquè, el de Sanitat, moltes vegades ja l'hem tractat, però, per exemple, el de Cultura, crec que a vegades no n'hem fet l'esment necessari, ens agradaria que ens valorés molt aquesta actuació.

Hi han algunes, molt poques iniciatives respecte al silenci administratiu, i ens sorprèn, també, perquè respecte al silenci administratiu positiu, doncs, la interpretació que fa el Síndic és l'adient i la correcta, el negatiu també, però hi han molt poques queixes respecte al que podrien ser disfuncions del que seria l'aplicació del silenci administratiu negatiu, la qual cosa ens satisfà.

Respecte a la necessitat de la normativa que vostè ha parlat, quan parlava del Consell Comarcal de la Cerdanya, també ha fet un esment i una recomanació a la necessitat de modificar la normativa dels consells comarcals, que nosaltres compartim i que nosaltres creiem i que, de fet, el nostre Grup Parlamentari hi està fent i farà iniciatives en aquest sentit.

Un altre dels temes recurrents, senyor síndic, és la seguretat ciutadana. La seguretat ciutadana, vostè ha fet al·lusió als mossos, i sobretot a temes tan importants com el que s'ha succeït al barri de Can Tunis. Respecte als Mossos d'Esquadra i el tema dels dipòsits judicials i, sobretot, a comissaries, com la de Blanes, o comissaries gironines, però d'altres, a les quals s'està utilitzant un gran espai d'aquelles comissaries per dipositar el que vostè ens ha dit, no solament documents, sinó també dipòsits de vehicles, etcètera, m'agradaria saber, doncs, com es reben per part de la Conselleria anterior les recomanacions del Síndic, respecte que ni les dependències dels mossos, doncs, han d'anar adreçades en gran contingut a això i, després, a les actuacions dels mossos, sobretot en el que vostè ha dit, no?, que no tenen de fer, en gran part, les notificacions judicials, sinó que podríem atribuir això a altres tipus de personal, que no hagués de ser el que tingué la qualificació dels mossos.

Respecte als temes de medi ambient, el Síndic de Greuges ha estat tractant de temes tan important com el de l'aqüífer del Baix Ter i el problema dels nitrats i la contaminació acústica, i a mi m'agradaria saber també el seu posicionament respecte a altres tipus de contaminacions, com són també la contaminació lumínica, aquestes contaminacions sobre les quals ja el Parlament de Catalunya i els grups parlamentaris –en aquest cas, el nostre també– ja hi hem fet interpel·lacions, ja hi hem fet el que suposa aquest tipus d'aquesta nova contaminació. Ens agradaria saber, també, les queixes dels ciu-

atdants i el posicionament del Síndic en aquest sentit. I després m'agradaria saber en algun dels aspectes, com fóra l'incendi que es va produir al cap de Creus i la problemàtica judicial que va succeir envers això, sobre el tema del que era el desig d'establir un parc eòlic, el parc eòlic a aquella zona, i si el Síndic havia iniciat algun tipus d'actuacions respecte a tot el que va sortir als mitjans de comunicació, que anava arran d'aquell incendi, i del que va suposar després la impossibilitat per part de l'empresa d'establir el parc eòlic allà.

En matèria de sanitat, vostè ha fet i ha parlat de les llistes d'espera i de la preocupació que això suposa, les llistes d'espera, per als ciutadans de Catalunya, i nosaltres voldríem saber quina és la valoració que el Síndic fa d'aquest avís, d'aquest anunci dels nous criteris de valoració, dels nous criteris de baròmetre respecte a les llistes d'espera que fa –si no ho crec malament– una setmana o dues setmanes que va sortir als mitjans de comunicació i fins i tot el conseller també en va fer comunicació aquí al Parlament de Catalunya. Voldríem saber, també, si feien referència a les llistes d'espera, aquest cop més, el pla de xoc va anar referit a patologies –com és la patologia de cor, patologies molt i molt concretes, patologies greus–, però voldríem saber, aquest establiment d'aquests criteris, d'aquest baròmetre, doncs, com ha estat rebut per part del Síndic.

Em sorprèn, també, les poques demandes que hi han hagut en matèria de sanitat, les poques queixes respecte al que va ser la contractació del transport sanitari, un tema que, la veritat, aquí, al Parlament de Catalunya i en aquesta Comissió, doncs, va tenir un tractament jo crec que profund, se li van fer diferents preguntes al conseller, vàrem fer interpellacions al respecte, i el Síndic, que reconeix la capacitat de l'Administració de la Generalitat de Catalunya –com no podria ser d'una altra manera– d'escollir els procediments d'adjudicació, i en aquest cas el troba adient, i després ja parla de l'adjudicació dels lots..., tots coneixem els problemes, també, pels mitjans de comunicació, que es van produir envers l'adjudicació d'aquests lots, i em sorprèn també que hi ha poques queixes a aquest respecte, amb tot el que això va generar, no? També ens agradaria, doncs, d'alguna manera, el posicionament del Síndic respecte a com accepta això que hi hagués aquest menor nombre de queixes, i queixes..., potser menys queixes individuals que no queixes d'empreses o queixes de les empreses que podien dur a terme o que podien optar a aquest concurs.

En relació amb les competències de treball, el Síndic ha parlat de la compatibilitat, o queixes en concret –i també es recull a l'Informe– del que seria la compatibilitat de les prestacions d'atur amb el treball a temps parcial, i ha parlat d'un institut nacional de prestacions o d'ocupació, que jo crec que es devia referir a les oficines, o a les OTG, o al Servei Català d'Ocupació, i m'agradaria saber quines han estat les recomanacions del Síndic i com ha estat rebut per part de la Conselleria de Treball aquesta –pel que sembla– manca d'informació en el que podria ser, doncs, la necessitat de coneixement dels ciutadans, de la compatibilització d'una eina tan important com pot ser la recepció parcial de la prestació d'atur, i també el desenvolupament d'una feina

laboral a temps parcial, la qual suposa, doncs, la inserció d'aquestes persones en el món del treball i suposa també la percepció reduïda –és a dir, parcial– de la prestació d'atur. Ens agradaria saber com la Conselleria de Treball ha rebut aquestes recomanacions per part de la Sindicatura.

Amb relació a pensions hi ha un gran nombre de queixes, un gran nombre de queixes quant a..., vaja, unes queixes; jo valoro important que s'hagin adreçat un nombre de ciutadans d'aquesta mena, un gran nombre, respecte al càlcul de les pensions i les quanties de les pensions, i a mi el que em sorprèn, sobretot, és amb el càlcul de les pensions d'invalidesa. Home, jo crec que, d'alguna manera, coneixem més de prop el procés administratiu de reconeixement d'aquestes prestacions, jo els ho podria dir, el Síndic també ho coneix sobradament, que fa anys, doncs, el procés de reconeixement d'aquestes prestacions era molt més llarg, perquè, a més, la prestació d'invalidesa, a més, suposa la intervenció d'un òrgan sanitari, la realització d'una sèrie de proves que també es dilaten molt en el temps i fan que el procediment administratiu sigui molt més llarg, s'ha reduït nombrosament, i aquesta reducció ha suposat un retall dels terminis de reconeixement de les prestacions, important. Tot i això –tot i això–, encara és un dels reptes que tenim per endavant, però crec que és important, també, no considerar que la gestió es faci de forma irregular, perquè en cap cas es fa de forma irregular, ni molt menys, sinó que els terminis s'han reduït ostensiblement i considerablement al llarg d'aquests anys, però que també s'ha de tenir en compte que no és com el reconeixement d'una prestació de jubilació, que és molt més fàcil o molt més ràpid poder-ho fer, que no pas amb les prestacions d'invalidesa.

El que també m'agradaria del síndic i de la Sindicatura és alguna valoració del darrer acord, per exemple, en matèria de pensions i la incidència que això pot tenir al nostre país, a Catalunya, del darrer acord que es va signar entre el Govern i entre algun sindicat, Comissions Obreres, i la patronal nacional. Ens agradaria, doncs, home, que les valoracions positives que es pogués fer respecte a aquest acord, doncs, escoltar l'opinió del Síndic de Greuges de Catalunya.

Envers els serveis socials, doncs, nosaltres no volem que els serveis socials i la política de serveis socials sigui i segueixi essent la ventafocs de la política catalana i de la gestió administrativa catalana. Ja la diputada d'Esquerra Republicana s'ha referit al gran nombre d'actuacions parlamentàries que en aquest Parlament de Catalunya, i solament en aquesta legislatura –la sisena legislatura–, s'han dut a terme amb relació a les polítiques de serveis socials. Exclusivament, i sobretot en matèria de gent gran, en matèria de les polítiques adreçades a la gent gran, i també als col·lectius amb especials dificultats, com serien els col·lectius disminuïts.

Però és que el Síndic, en l'Informe, i també en la seva exposició, ha dit coses que a mi em semblen molt importants, i ha parlat de la insuficiència clara de recursos en matèria de política social a Catalunya, i sobretot ha parlat que ens hauríem de qüestionar i el Departament s'hauria de qüestionar quin ha de ser l'adreçament, si la prioritització de la despesa social o que els recursos

són ostensiblement menors al que la demanda està generant, i sobretot, com ha estat rebuda aquesta crítica que, en gran part, creiem constructiva –perquè va adreçada a poder millorar, doncs, l'increment del pressupost adreçat a les polítiques socials, que crec que és un dels reptes de futur, perquè els temes de la dependència, els temes de l'atenció a la gent gran, no solament al que és la prestació assistencial, sinó també al que genera d'actuació econòmica i empresarial aquest nou gran tercer sector és molt important.

Valorar molt positivament el que el síndic ha dit envers a tot el tema del transport i la normalització del transport, sobretot en els cotxets, per part de l'àrea metropolitana, i passàrem a ensenyament.

Jo li voldria preguntar al síndic –perquè ha fet al·lusió a les necessitats i a l'ensenyança no superior, a l'ensenyament no universitari, respecte a..., tots coneixem també l'abast que va tenir en els mitjans de comunicació i a la societat l'Informe del Síndic, en què parlàvem d'aquells famosos guetos i els col·lectius amb necessitats educatives especials, per evitar els aïllaments que es produïssin, sobretot, quan ens referíem a immigrants, però també a d'altres situacions, i jo voldria preguntar al Síndic –perquè també ha fet referència al tema de l'absentisme, al tema de l'absentisme del professorat–, un dels problemes que nosaltres creiem que s'estan produint, més greus en matèria del professorat, tant en l'educació no universitària com la universitària, i és aquest, l'esmentat, l'estrès dels professors, i aquest anomenat el *burn out*, no?, com si s'han rebut les queixes, per part dels professors, per part del professorat, i també –també– els supòsits de violència o d'incipient violència que s'hagin pogut produir a les escoles d'ensenyament no superior.

En justícia, senyor síndic, també estem en aquells temes recurrents, sobretot quan ens referim a presons; quan ens referim a presons tots sabem, també, la modificació que el Codi penal, l'any 95, amb la reducció de les penes de treball, va suposar, però, sobretot, el que ens preocupa molt són els episodis de violència, els episodis de violència interna entre els presoners, i sobretot, també, amb les persones que estan treballant a les presons. Vam veure fa setmanes notícies, també, de presoners que moren per sobreposos a les presons catalanes i ens sembla absolutament molt, molt preocupant. Nosaltres també voldríem la valoració que el Síndic, en aquest Informe i demà, ens pugui donar respecte al que ha de ser la garantia; una cosa és la privació del dret a la circulació, a la llibertat circulatòria dels presoners, però la garantia dels seus drets i de la seva dignitat a la vida que han de dur a terme les presons, perquè no succeeixin episodis d'aquestes característiques.

Amb relació a la infància, també valorar extraordinàriament positiva la sensibilitat que la Sindicatura de Greuges té, sobretot el síndic en matèria d'infància té respecte al menor. Vostè ha parlat de l'aplicació de la Llei del menor i ha parlat d'un tema molt important, que no solament hem de tenir referència als problemes que això ha dut a terme respecte a l'aplicació de la Llei o quant a la manca de recursos, sinó també a l'efecte pedagògic que s'ha de fer amb relació a aquesta Llei. Nosaltres també estem molt preocupats respecte a tot el

que és normativa amb relació a la infància, en tant que la Generalitat de Catalunya, doncs, creiem que no ha desenvolupat de forma reglamentària moltes de les lleis que, amb relació a la infància, s'havien d'haver dut a terme, i, per exemple, s'han produït supòsits com el que es recull a l'Informe i com el que vostè ha esmentat, que és el tema dels vídeos de violència, com el nostre Grup va denunciar en el cas d'aquests temes..., no recordo si era el nom del joc, però aquell videojoc que s'adreçava o que nosaltres creiem que tenia un fort contingut violent amb relació als infants.

I per darrer tema, senyor síndic, el tema de la violència a les dones. Nosaltres voldríem conèixer, de la Sindicatura, la valoració –que també se li ha preguntat per part del Grup Parlamentari d'Iniciativa– respecte a la manca de places que hi ha de cases d'acollida per a dones que han patit violència. És..., ja no diria que la denúncia és greu en el sentit que no estem a l'alçada, no solament d'altres comunitats autònomes, sinó també d'altres països de la Unió Europea quant a les places de cases d'acollida. Però també m'agradaria saber la valoració del Síndic respecte al que nosaltres anomenem «actuacions positives», sobretot amb relació a la reinserció de l'espòs violent o de l'esposa violenta, i sobretot també a mesures alternatives a aquestes cases d'acollida. És a dir, que l'espòs que ha patit aquesta violència moltes vegades hagi de sortir del domicili –o la gran majoria de vegades–, i en canvi es produeix la situació absolutament incongruent que el que ha dut a terme, el que ha executat, el que ha realitzat aquesta violència, doncs, es manté en el domicili, i amb el que això suposa per a la persona que ha patit aquella violència, després, el desarrelament del seu domicili i el desarrelament també dels fills, perquè la majoria de supòsits afecten dones. A nosaltres ens agradaria també la valoració del Síndic respecte al que nosaltres diem, aquestes fórmules constructives o alternatives de la violència, del tema de la violència contra les dones.

I, simplement, jo no ho he trobat..., potser hi està, però no he trobat al respecte la valoració del Síndic o les actuacions d'ofici que nosaltres creiem que s'estan produint en el tractament judicial a Catalunya de temes relacionats amb violència respecte a les dones, temes d'assetjament sexual. Hem vist fa jo crec que un mes sentències absolutament contradictòries, com eren aquelles que es van referir, a l'Audiència, a la violació d'aquella menor que es va considerar, doncs, que no era causa d'agreujament de la pena, de penalització i d'agreujament de la pena que es va posar a l'assetjador per haver perdut o perquè ja havia tingut relacions sexuals prèviament, i, en canvi, sentències absolutament contradictòries aquell mateix dia, o l'endemà, en les quals no es tenia en compte –com no ha de ser d'una altra manera, perquè, evidentment, no s'ha de tenir en compte en cap cas– en el cas d'una persona que estava exercint la prostitució. Jo crec que a Catalunya ja hem patit força contradiccions en l'àmbit judicial respecte a temàtiques en matèria d'assetjament, com no pot ser, tampoc, oblidar la sentència famosa de la minifaldilla aquella, a Lleida, que ja va generar, doncs, una situació de rebuig social important. A nosaltres..., no ho he trobat, senyor síndic, potser, però ens agradaria algun pronunciament sobre el que creiem que és un tractament

contradictori en l'àmbit de la justícia, respecte a com s'han de tenir en compte, com s'han de tractar els delictes d'assetjament sexual.

I per aquest Grup Parlamentari, no sé si hem esmerçat o hem esgotat tot el temps, senyor síndic, però agrair-li –com no podria ser d'una altra manera– la seva participació i, sobretot, el contingut de l'Informe.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La vicepresidenta

Gràcies a vostè, senyora diputada, tant en el seu cas com en el cas de la senyora Porta s'han ajustat al temps mil·limètricament, cosa que els agraiem tots plegats. Pel Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té ara la paraula el senyor David Pérez i Ibàñez.

El Sr. Pérez i Ibàñez

Moltes gràcies, senyora presidenta. Excel·lentíssim senyor Anton Cañellas i col·laboradors, un any més el meu Grup li vol fer avinent el nostre reconeixement a la seva tasca de defensor dels drets dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Nosaltres considerem que la seva institució, la institució del Síndic, és avui ja un referent ciutadà, que es fa necessària l'existència d'aquesta institució que pugui alertar, avisar i recomanar als poders públics la manera de millorar la relació amb els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, allò que l'any passat nosaltres denominàvem la «consciència crítica» i que aquest any, per no repetir-nos, podríem denominar com l'«esperit de lluita per a la millora de l'actuació de les administracions del nostre país».

Esperem i confiem que en properes trameses d'informes no es produeixin aquests desajustaments entre el moment que vostès difonen el breu resum de l'Informe i el moment en què nosaltres en tenim coneixement. Sí que estem totalment d'acord amb la descripció que vostè mateix fa de la institució del Síndic de Greuges com aquest altaveu d'una societat cada cop més coneixedora dels seus drets i de les mancances que aquesta pateix, i valorem també molt positivament aquestes xifres que ens relata respecte a la seva actuació. El que sí que potser ens preocupa una mica més és que el percentatge d'acceptació de les seves recomanacions ha baixat respecte a l'any anterior, sobretot si aquesta no-acceptació s'ha degut a la manca de resposta per part d'algunes les administracions esmentades.

Ens és materialment impossible, en els minuts que tenim per fer la intervenció, de fer una valoració de tots els temes del seu Informe, que estan recollits a l'Informe, però no volem renunciar a fer-li arribar la nostra opinió sobre l'Informe, i és en aquesta direcció que, quan acabi la meua intervenció, li faré a mans aquest petit resum sobre les opinions, les reflexions i les propostes que ens han suggerit tots els temes que vostè ens ha plantejat. I aprofitaré aquest temps de presentació per parlar d'uns temes que nosaltres considerem transcendents: la seguretat ciutadana, la sanitat, els serveis socials, l'ensenyament, la infància, les dones, els immigrants i la llei electoral. Els primers, sobretot, perquè repercuteixen en aquesta part de la societat potser més desprotegida de la societat i l'últim per la seva transcendència política.

Els socialistes podríem dir que hem patit molt la perversió d'aquest sistema de funcionar amb una norma electoral que ja no respon a la realitat demogràfica i social de Catalunya; la Catalunya de fa vint anys no és la Catalunya d'ara; per sort, el país ha canviat i Catalunya no pot continuar donant l'esquena als compromisos adquirits a l'Estatut i als mandats del Parlament, que deixen molt clara aquesta necessitat. El Govern –potser per por a les conseqüències– s'entesta a no resoldre aquest punt, que pot enterbolir –pensem nosaltres– el normal desenvolupament de la nostra autonomia. La contínua reclamació del Govern queda desacreditada quan no soluciona una qüestió que té al seu abast i que pot solucionar Catalunya sense necessitat de demanar res a ningú, de crear cap conflicte o de generar cap notícia. Per tant, una vegada més, nosaltres ens unim a aquesta reclamació que fa el Síndic demanant la celeritat i la «premura» en la confecció d'aquesta norma.

En el que fa referència a seguretat ciutadana, compartim la seva preocupació per l'augment de la sensació d'inseguretat que, dia rere dia, es produeix entre els nostres ciutadans i ciutadanes, però, com vostè, nosaltres creiem que les causes principals són fonamentalment dues. En primer lloc, el dèficit històric d'agents i de cossos de seguretat estatals, autonòmics i locals, i el replegament efectiu dels cossos estatals en aquelles zones en què encara no s'ha produït el desplegament de mossos d'esquadra; i en segon lloc, la lentitud amb què s'està fent, precisament, aquest desplegament de mossos d'esquadra, i en especial a la Regió Primera. Li he de dir, senyor Cañellas, que el meu Grup ha fet reiterats esforços per tal de propiciar que ambdues causes es resolguessin al més aviat possible per tal de solucionar aquest problema. De totes formes, nosaltres continuarem demanant mesures concretes per agilitar el desplegament de mossos i, sobretot, per configurar un sistema policia l i de seguretat diferent a l'actual, on la prevenció i la proximitat i la coordinació en siguin les característiques principals. A més, compartim les seves reflexions al voltant dels dèficits estructurals de les comissaries que ha visitat, la incorrecta utilització dels efectius de mossos d'esquadra que acaben fent treball de funcionaris de justícia –això també passa en el cas de les policies locals– i la necessitat que l'actuació de forces de seguretat sigui proporcionada, ajustada a drets i que respecti drets tan bàsics com són el d'expressió o el de manifestació.

Fem esment al tema de la sanitat, ja que el meu Grup considera que la sanitat, a Catalunya, és un tema prou important i que necessita un gran procés de millora i de regeneració que acabi amb els mals endèmics que arrossega i que doni un millor servei. Convindrem tots que els dos principals problemes que té la sanitat a Catalunya són, en primer lloc, l'endeutament econòmic, que arriba a xifres absolutament escandaloses, i precisament també les llistes d'espera. Potser el segon problema és també conseqüència del primer, però el que ens ha de preocupar és la resolució d'aquests problemes. És molt trist que no hi hagi hagut una actuació més o menys decidida en matèria de reducció de les llistes d'espera fins que no ha sortit a la premsa el cas de pacients que morien a les llistes de cardiologia. És veritat que, per part del Govern, s'ha presentat un pla de xoc, però potser arriba una mica tard i potser no

abasta totes les mesures possibles per acabar amb aquest mal. És més: també vostè hauria de denunciar que en alguns casos aquest pla de xoc ha anat més adreçat a les clíniques privades que a les públiques.

Aquests dos temes ja van ser esmentats l'any passat, precisament, pràcticament per la totalitat dels grups, perquè l'any passat encara no ens havíem adonat d'un altre problema que potser ara el tenim més sobre la taula, un problema en qüestió de matèria sanitària que està creant aquesta mena de desconcert social. Em refereixo al tema del transport sanitari. Potser s'hauria d'haver estudiat millor la situació abans de fer aquests canvis que, massa sovint, posen sobre la taula que potser aquesta situació ha anat a pitjor en aquest tema.

Referent als temes de serveis socials, trobem molt adients les resolucions del Síndic davant de les queixes plantejades pels ciutadans i ciutadanes, les recolzem i fem potser una breu menció a la nostra preocupació davant de la manca de places de residència per a la gent gran i la manca, també, de places de residència per a malalts mentals. Potser hauríem de fer tots un esforç més important per mirar de donar cobertura a aquesta necessitat de gent que es troba sola, sense família i sense capacitat, en molts casos, econòmica per sobreviure dignament, i gent que, per la seva malaltia, no pot aconseguir una integració correcta en la societat. Tot i creure que l'internament, en ambdós casos, ha de ser l'última solució, sí que no podem tancar els ulls davant de situacions que freguen el risc d'exclusió social i marginació. Pel que fa al meu Grup, l'existència de serveis socials té sentit en la mesura que ajuden a solucionar aquest tipus de problema i, per extensió, ens ajuden a configurar una societat més justa i igualitària que l'actual. Així ens volem sumar també a les seves apreciacions davant la necessitat de millorar la gestió dels ajuts davant les dificultats d'accés dels ciutadans amb mobilitat reduïda, la situació dels cecs amb gossos pigall i la necessitat de revisar el barem per mesurar el nivell de disminució d'una persona.

Un altre tema molt important és el que vostè engloba amb el títol de..., parlaríem d'ensenyament, en l'apartat d'educació i cultura. Ens preocupa especialment el fet que es pugui qüestionar tot el procés d'integració escolar que s'ha de donar a la nostra societat, en tots aquells col·lectius que, per causes diverses, puguin patir risc d'exclusió social. Estem parlant, principalment, de discapacitats, estem parlant d'immigrants, d'immigrants o de col·lectius marginats.

En el cas dels discapacitats, tal com dèiem abans, creiem que s'han de fer tots els esforços possibles per possibilitar que les persones amb discapacitats puguin accedir al dret a l'educació que té tot infant, i una de les actuacions principals hauria de ser, definitivament, l'eliminació de les barreres arquitectòniques que encara existeixen en els centres escolars. La integració escolar d'immigrants necessita una atenció especial. Tots sabem que amb la Llei d'estrangeria actual, aprovada en el Congrés, el fet de la integració escolar potser es fa una miqueta més difícil. Crec que algunes actituds per part d'alguns dirigents polítics són poc constructives en aquest sentit. Un any més, els socialistes ens veiem en l'obligació de reclamar al Govern que es prengui serio-

sament el tema de l'educació, en especial en allò que fa referència a la creació de places d'escola-bressol públiques en el tram de zero a tres anys. Primer s'havien de construir 30.000 places; després van dir que això es faria entre la iniciativa pública i la privada, i després van aprovar un pla, al qual no s'han adherit molts i molts municipis, que considerem absolutament buit de contingut i poc útil per resoldre el problema de manca de places en aquest tram d'edat. Diríem que és un pegat, una solució de mínims.

Nosaltres ja hem reclamat, recentment, que tenint en compte que una plaça d'escola-bressol ve a tenir un cost entre 600 i 800.000 pessetes l'any, potser la Generalitat hauria d'assumir en un principi la meitat d'aquest cost, unes 300.000, 400.000 pessetes, i això voldria dir que els ajuntaments que no tenen competència en aquesta matèria suplissin la diferència amb el cost real. Bé, aquesta és la nostra proposta, però ens hauríem de posar a treballar ja, perquè la situació actual vulnera el dret a l'educació pública que tenen els nostres petits.

M'agradaria parlar, també, d'un tema que no tenia previst parlar, però en funció de la seva intervenció, ara, davant d'aquesta Comissió, ha sortit, i aprofitaria per dir-lo. Estic passant al camp de l'ensenyament universitari. Vostè planteja el tema del dret de les universitats privades a rebre una compensació econòmica per les ajudes que donen en concepte de família nombrosa per obligació legal. Doncs, nosaltres pensem que no, que això no hauria de ser una prioritat, que no és un tema prioritari. Per què? Doncs, perquè nosaltres creiem que una universitat privada –tot i prestar un servei essencial– ha d'estar subjecta a obligacions de tipus social sense necessitat de rebre cap compensació econòmica, precisament per fer..., com d'altres institucions o d'altres ens, que no reben cap compensació per complir fidelment els seus drets i els seus deures.

Dit això, sí que ens interessa molt més buscar solucions a altres problemes que ens planteja el seu Informe, com són les queixes rebudes que afecten l'accés als estudis, aquelles que qüestionen el sistema de proves físiques en l'accés a les carreres de l'INEF, les dificultats que posen les universitats per admetre sol·licituds de trasllat d'alumnes que ja han iniciat els estudis, dificultats en la validació d'estudis, problemes amb les devolucions en concepte de matrícules, criteris de concessió de beques i ajuts, i dificultats dels alumnes per dotar-se, queixes d'estudiants que han cursat estudis a l'estranger pel que fa a l'homologació de títols, i les queixes dels professors amb referència a la funció docent o el cost dels estudis universitaris. Crec que aquests són els problemes de funcionament que s'haurien de resoldre, que demanen del Govern una resposta clara, decidida i seriosa.

En el tema dels infants, nosaltres celebrem –nosaltres celebrem– l'aprovació de la Llei del menor, que tant enrenou està causant i que sembla que s'ha tractat potser de forma incorrecta pels mitjans de comunicació. Ens preocupa com s'està duent a terme el desenvolupament d'aquesta Llei, que sembla que només ha servit –segons alguns mitjans– per fer sortir al carrer un munt de joves delinqüents. El problema és que les administracions no han posat –com sol passar moltes vegades–

tots els recursos suficients per desenvolupar de forma correcta aquesta Llei. També ens preocupa que el Govern segueixi, tal com denuncia el Síndic, sense presentar al Parlament el reglament per desenvolupar l'articulat de la Llei 8/1995, sobre atenció i protecció dels infants i adolescents, i ens indigna, perquè això possibilita que ens trobem, paradoxalment, amb casos en què la comissió d'un delictes contra un infant o un adolescent quedi impune, precisament, i no pugui ser castigat per la manca d'aquest reglament.

De forma molt especial, faré esment de dues temàtiques que creiem que el Síndic tracta en el seu Informe amb molt d'encert, que són la violència contra les dones i la immigració. És per això que el volem felicitar de forma especial pel treball en aquestes dues matèries. En l'àmbit de maltractaments i violència contra la dona, sigui de tipus físic o psicològic, creiem que l'Informe ens demostra que les polítiques a dur a terme en aquest camp han de formar part d'un pla integral que analitzi tots els fronts i totes les possibilitats per tal de prevenir aquestes situacions. Es tracta de polítiques transversals que afecten tots els departaments i totes les institucions i que necessiten consens i recursos per dur-les a terme. El Síndic parla de polítiques i mesures a acceptar en diferents àmbits, com són l'àmbit judicial, l'àmbit educatiu, l'àmbit sanitari, l'àmbit social, l'àmbit de la seguretat ciutadana i l'àmbit de la formació.

És evident que en l'àmbit judicial es fa necessària una reforma legal que reguli com han d'actuar els jutges i jutgesses davant els casos de maltractaments i violència, per tal d'evitar que es produeixin situacions humiliants per a les dones. En l'àmbit educatiu, nosaltres trobem que l'important és educar en els valors de la igualtat entre home i dona, i així com fomentar els valors de convivència, diàleg entre els més petits; i en l'àmbit sanitari hauríem d'articular les mesures necessàries per donar una bona cobertura sanitària a les dones que han patit violència. I pel que fa a l'àmbit social, cal posar-se a treballar en el camí d'afavorir la reinserció social de la dona maltractada, que sovint pot patir una situació d'exclusió social, sigui per la seva manca de recursos, sigui pels danys psicològics soferts o sigui per la seva desconexió de la societat després de patir aquests maltractaments. Per tant, calen mesures d'ajut econòmic, d'acollida i d'ajuda psicològica.

I pel que fa a l'àmbit de la seguretat ciutadana, s'hauria de treballar conjuntament amb els cossos de seguretat i la societat en si mateixa. La denúncia de casos de maltractament és essencial per eradicar aquest problema; caldria, doncs, formar correctament aquests cossos en l'atenció a la dona maltractada i a incidir en l'actuació ràpida i eficient. Paral·lelament, caldria treballar en la conscienciació de la ciutadania; i finalment, val la pena incidir en la formació. Això, a més d'una mesura reactiva, hauria de ser també una mesura preventiva, ja que molts casos de violència no es denuncien per la dependència econòmica de la dona envers a l'home i, per extensió, dels fills i de les filles. La formació possibilitaria, en primer lloc, la independència econòmica de la dona en el moment de sofrir, de patir un maltractament, i la reinserció a la societat després d'haver estat víctima.

Per anar conclouent, senyor Cañellas, parlaré del seu Informe al voltant del fenomen «eh?» que no problema de la immigració. I vull defensar això en aquesta Comissió i davant la Institució que defensa els drets de la ciutadania, i remarco «ciutadania», que la immigració en si mateixa i els immigrants com a tals no són cap problema. El problema és que la nostra societat i les nostres institucions no saben respondre amb eficàcia i amb criteris de generositat i de solidaritat a un fenomen absolutament imparabile. Per tant, vagi per endavant que la immigració no és cap problema, per molt que signifiqui persones del nostre país s'esforcin a dir el contrari.

Primer de tot, i encara que aquest tema es veurà en l'Informe de l'any 2001, però, voldríem agrair-li de nou els seus constants esforços per tal de solucionar els tancaments d'immigrants a les esglésies de Barcelona, els quals reclamaven la seva regularització. En aquest cas vostè va demostrar diligència, iniciativa i responsabilitat, característiques que potser no pot capitalitzar l'actuació del Govern autonòmic i, sobretot, del Govern central. En aquesta cambra s'han fet intervencions per part d'algun diputat que es permetia el luxe d'insinuar –quan no d'afirmar– que la condició de persona s'aconsegueix amb la concessió del DNI espanyol o de permisos administratius. Nosaltres defensem que la Llei és millorable, perquè, per una banda, no respecta els drets bàsics de les persones i, segon, perquè com també diu vostè a l'Informe, la realitat supera també aquesta Llei i la fa de difícil compliment. No val esgrimir l'article 13 de la Constitució; no malbaratem la carta magna per amagar prejudicis ideològics.

Nosaltres pensem que la Llei, que havia de ser de drets i de deures dels immigrants, alguns l'han convertit en la «Llei dels papers»: es consagra tota la política d'immigració a la possessió o no d'uns papers. Nosaltres volem fer política en l'horitzó de la convivència i de la cohesió social, des del respecte a les diferències culturals existents. Es tracta de parlar d'interculturalitat, d'enriquiment mutu, d'integració mútua i de respecte a les creences, però sobretot de fer treball social que permeti als immigrants una vida digna i que no els acabi convertint en font de conflicte continu; solament així construirem una societat moderna, rica culturalment i amb uns nous horitzons i uns nous reptes per afrontar.

Bé, acabo, senyor Cañellas, senyores i senyors diputats. El meu Grup creu que l'informe d'aquest any del Síndic ens demostra –a més de moltes altres coses– que l'Administració, potser, que la nostra Administració està una mica paralizada en alguns aspectes, que ja no té empenta i que ja no sap què fer per donar, de vegades, solucions a alguns problemes que tenia sobre la taula, que tenen sobre la taula els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, i això no és prou, i això no és nou. Nosaltres portem molts anys denunciant aquesta situació i sense obtenir cap resposta.

Res més, acabo tornant a agrair al Síndic de Greuges el seu treball i encoratjant-lo a continuar pel camí de la defensa dels drets de la ciutadania des de la independència, l'eficàcia, la seriositat i la responsabilitat pròpies de la institució que vostè representa.

Gràcies, senyora presidenta, senyores diputades i senyors diputats.

La vicepresidenta

Gràcies, senyor diputat. I ara, pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula el senyor Pere Lladó.

El Sr. Lladó i Isàbal

Moltes gràcies, senyora presidenta. En primer lloc, doncs, agrair al senyor Cañellas, al síndic de Greuges de Catalunya, i als seus adjunts, el senyor Bartlett, el senyor Cots i tots els membres del seu equip el fet, doncs, que avui ens hagin presentat l'Informe de l'any 2000 i, a més a més, doncs, que al llarg de l'any, generalment, sempre que demanem alguna informació, qualsevol diputat d'aquest Parlament, a la Sindicatura, doncs, sempre rebem moltes atencions i, per tant, avui, possiblement, és el moment de fer-ho constar i d'agrair-ho, i a la vegada, doncs, agrair el fet que generalment sempre les seves observacions, sempre, són observacions fetes amb molta diligència i fetes amb molt fonament de causa, i això, nosaltres, des del nostre Grup Parlamentari, pensem que és molt important.

Bé, d'antuvi sí que caldria destacar..., a nosaltres ens ho sembla, i encara que pogués ésser reiteratiu, possiblement, intentaré no repetir algunes coses que aquí s'han dit, però que, en tot cas, sí que hi ha tres aspectes que són bàsics, de la gestió que fa la Sindicatura de Greuges de Catalunya. En primer lloc, una vegada més es demostra que la nostra societat, afortunadament, avança molt de pressa, i que l'Informe del Síndic de Greuges, generalment, ens dóna algunes observacions o fa algunes observacions i dóna algunes idees, doncs, d'aspectes que possiblement, cinc, sis, set, deu anys enrere pensàvem que..., ni hi pensàvem, per dir-ho d'alguna manera, no? Per tant, moltes vegades aquest seu Informe, l'Informe del Síndic de Greuges de Catalunya, s'avança a esdeveniments que en més d'una ocasió ens pensem que són situacions que no poden succeir i, en canvi, succeeixen, i que les administracions estan obligades a donar-hi resposta.

En segon lloc –també és evident–, volem destacar un fet que per a nosaltres és cabdal, que és la independència del Síndic de Greuges de Catalunya. Ens sembla que això és fonamental, a més, quan sabem, doncs, que molts col·legues seus passen per moltes dificultats quan exerceixen la seva tasca. Per tant, és evident que l'Informe del Síndic és una fotografia de la realitat que ens toca viure, però és una fotografia en blanc i negre, és una fotografia amb foscos i clars. Perquè avui encara moltes vegades les administracions –la Generalitat, ajuntaments, el Govern central, etcètera– no poden donar resposta a les necessitats de molts ciutadans i, per tant, és bo, doncs, que la Sindicatura de Greuges en faci esment i que, a més a més, faci les seves observacions. Perquè hem de veure en el seu Informe, senyor Cañellas, la necessitat de millorar en molts i molts aspectes. Massa vegades el fort dinamisme de la societat xoca de ple amb una determinada administració que, a vegades, no és capaç de donar resposta a reptes que té al davant.

I en tercer lloc, el nostre Grup Parlamentari vol destacar la importància que té el Síndic de Greuges de Catalunya des d'un punt de vista nacional i, a més a més, també vostè n'ha fet esment. Catalunya és un país pe-

tit, una nació sense Estat que té en el Síndic de Greuges –i, en aquest cas, en la Sindicatura– una institució important a nivell europeu, important a nivell iberoamericà; i el fet que avui vostè sigui el president de l'Institut Europeu de l'*Ombudsman* ha de ser i és un motiu de satisfacció per a tots nosaltres; o la col·laboració que vostès estan fent amb els *ombudsmen* de Bòsnia Hercegovina, que ja fa un temps, un parell d'anys, vam tenir l'oportunitat d'assistir aquí a una reunió, doncs, amb ells. Per tant, a nosaltres ens sembla que la seva tasca és molt important per la difusió de Catalunya arreu del món. Ho ha dit el senyor Pérez: altaveu d'una societat cada cop més coneixedora dels seus drets i de les mancances que aquesta pateix. Això ho diu vostè, ho escriu vostè, i hi estem plenament d'acord.

3.966 expedients, 88 d'ofici; increment d'actuacions, 2,79% –lleugera tendència a l'alça. Per tant, confirma la consolidació de la institució i confirma, a la vegada, allò que molts catalans i catalanes esperen de vostès, que és que, en tot cas, facin de mitjancers entre unes determinades administracions i els ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Percentatge d'acceptació entre 70 i 73%; per tant, nosaltres pensem, doncs, que és un bon percentatge, i també hem de felicitar el fet de posar en funcionament la *web*, doncs, que dóna peu perquè qualsevol persona es pugui dirigir a vostès des de qualsevol racó de Catalunya.

En els desplaçaments fora de la seu, que cada any hi insistim i que a nosaltres ens sembla, doncs, que està molt bé que es facin i que creiem que, fins i tot, s'hauria de mirar de fer-ne algun més, ens ha sobtat el fet, doncs –que ens agradaria saber què és el que realment va passar–, que a la Seu d'Urgell hi haguessin tan poques consultes al Síndic de Greuges. Tenint l'oportunitat que hi ha el Síndic de Greuges de Catalunya, alguna cosa devia passar a la Seu quan, realment, a Mataró va tenir 21 visites, a Olot en va tenir 16, a Berga en va tenir 15 i, en canvi, a la Seu –segons l'Informe– diu que només en va tenir 3. Suposo que no és cap errada, però, en tot cas, bé, ens agradaria saber una mica com van anar aquestes seves visites i quina acceptació van tenir, no? I per tant, doncs, aquest fet ens sembla que és bo continuar-lo estimulant –continuar-lo estimulant–, el fet de divulgar la presència del Síndic de Greuges de Catalunya arreu del país. Ara, també és veritat que vostès, en aquests últims temps, cada vegada –sigui per part dels adjunts o sigui per part de vostè mateix– tenen molta presència en conferències, en col·loquis, en xerrades, que a nosaltres ens sembla que és fonamental de cara a divulgar la seva figura i, per tant, nosaltres això ho valorem molt positivament.

Bé, vostès han fet referència que el llibre segon és dedicat a la immigració; l'any passat també ho era. És un gran encert. Generalment, si deu anys enrere, doncs, hi havia algun polític agosarat que havia apuntat que el repte que tindria el nostre país a començaments del segle, o a finals del segle passat i començaments d'aquest, era la immigració, doncs, bé, generalment un o altre hauria pensat: «Potser sí, potser no», però que, en tot cas, el que és bo són totes les reflexions que vostès fan, és una bona iniciativa, i més quan els índex d'immigració que vivim avui a casa nostra se situen molt per sota de la mitjana de països europeus.

Sap que, generalment, cada any, aquest portaveu sempre hi fa referència, a més, perquè tenim, en aquest cas nosaltres, al lloc on hem desenvolupat, on visc, l'experiència de tenir un 11% de població immigrada. I tenim un 11% de població immigrada amb un 5,5% senegambiana; amb un 4% de ciutadans dels països del Magrib, amb gairebé un 2% de sud-americans. I tenim, afortunadament, una forta cohesió social, i el nostre Govern, possiblement amb errors i amb encerts, però, en tot cas, dona ensenyament a tots els nens i nenes que vénen. Ara acaba de venir una bona colla de nens i nenes equatorians; estan ja escolaritzats, es van escolaritzar, exactament, en tres dies. Tenim, per exemple, doncs, que tots ells tenen targeta sanitària, que tot això és un esforç molt important de tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya que, en definitiva, doncs, donen suport al fet de la immigració, i a nosaltres ens sembla que això és molt important.

Perquè jo identifico la immigració amb el fet de ser pobre. Quan parlem d'immigració, la immigració és ser pobre. Ningú parla d'immigrants com poden ser, doncs, aquests directius o alts executius japonesos o alemanys, d'aquests no en parlem, no en parla pas ningú. Per tant, hem de parlar realment, doncs, d'aquest gent i, per tant, que aquesta gent busca en el nostre país les possibilitats de poder-se desenvolupar com a persones, les possibilitats de viure en llibertat i, per tant, nosaltres hem de fer esforços en aquest sentit. Aquest Informe seria bo –jo penso– que des de la Sindicatura de Greuges, encara que ha dit vostè que sortirà un resum a la *web*, però que aquest monogràfic es fes arribar als municipis que tenen més forta implantació immigratòria. En aquest cas, jo, si parlés de les comarques gironines, que és la meua circumscripció, hauria de parlar, doncs, de Salt, de Palafrugell, de Banyoles, de Sant Pere Pescador, i a les comarques de Barcelona els dos casos que jo conec més són els de Vic i de Manlleu. Però, en tot cas, a mi em sembla que seria bo fer-ho arribar.

Ho ha dit molt bé el senyor Pérez: no hem de parlar d'un problema, hem de parlar d'un repte, un repte que hem d'afrontar amb valentia i sense por, i vostè ja ens ho va explicar molt bé l'any passat en el seu Informe en el llibre segon; aquest any ho torna a repetir. Per tant, tots els esforços que fem, doncs, per conscienciar-nos cada vegada més amb el repte que tenim al davant són positius. Reflexionar sobre tot això ens sembla al nostre Grup Parlamentari que és molt i molt positiu, i les seves consideracions, entre tots plegats, les hem de divulgar al màxim, i cal treballar, bàsicament, en tres grans eixos: la cooperació internacional, la regulació d'entrada i les polítiques d'integració. M'agradaria fer un petit debat amb vostè sobre aquestes qüestions, perquè vostès estan molt experimentats en aquests temes, i amb els altres companys diputats i diputades. Però, en tot cas, sí que jo li formularia tres o quatre preguntes.

Vostè creu que la manca de sobirania política és un dèficit important a l'hora d'acollir millor la immigració? Vostè, per exemple, també fa referència a les representacions diplomàtiques espanyoles encarregades de tramitar els visats. Estem plenament d'acord que en aquest terreny hi ha dèficits importants, ho hem vist aquests mateixos dies quan grups d'equatorians han

anat al seu país, doncs, a buscar els seus visats i han vist que hi havia moltíssimes dificultats en aquest sentit. Per tant, esforços hem de fer en aquest camp i, per tant, tot allò que vostè pugui apuntar, la Sindicatura de Greuges de Catalunya, segur que tindrà molt més ressò que no moltes vegades alguna declaració que pot ser molt brillant, però que moltes vegades, doncs, no té la mateixa importància que pot tenir una declaració seva. En tot cas, assolir una bona integració, de ben segur, no és fàcil, però que, en tot cas, també estem d'acord que aquests processos són llargs i que, de ben segur, serà qüestió d'un parell o tres de generacions.

Però, en tot cas, les preguntes que jo li voldria formular en aquest sentit és: conèixer el seu parer sobre el paper de les mesquites que avui juguen a casa nostra. Realment, m'agradaria que vostè aprofundís si, sota el seu criteri, són lloc de tancament de cultura, són llocs de guetització, o bé que poden ser focus irradiadors de cultura, de contacte entre cultures diferents. M'agradaria que vostè fes un esment sobre aquestes qüestions. I també, doncs, ja que també s'hi han referit els anteriors companys que m'han precedit en l'ús de la paraula, com vostè va fer de mitjancer, doncs, el mes de gener a Barcelona, finalment, les seves gestions no van poder acabar de quallar. On van raure les majors dificultats que vostè, realment, va tenir perquè no pogués acabar, doncs, les seves gestions amb èxit? Comparteix la idea que la concentració escolar no és bona per a la integració, senyor síndic? I a la vegada també, tothom, absolutament tothom, té dret a sortir del seu país, però quina opinió té vostè sobre els països receptors d'immigració: han de controlar els contingents de gent que arriben per poder viure com nosaltres?

Serien qüestions que a mi m'agradaria que demà ens en fes cinc cèntims. Perquè aquest llibre segon és un encert, i tot allò que puguem fer a l'entorn de la immigració ha de servir, doncs, per tenir-ho més present i que, a la vegada, tots intentem almenys mentalitzar-nos que serà el repte que tindrem aquests propers deu anys i que, evidentment, hem d'intentar posar-hi tots els mitjans possibles. El treball a favor de la integració és l'aposta per la cohesió social i, evidentment, sota el nostre criteri, és l'antídoto més important contra el racisme i la intolerància. Bé, tots els esforços, en aquest sentit, ja siguin de la Generalitat, siguin del Govern central, dels ens locals que afavoreixin la integració social dels immigrants, evidentment, tot implicant-hi drets i deures, seran pocs.

Bé, molt breument, doncs, perquè esgotaré els vint –perquè la resta de portaveus em sembla que ho han fet, però, vull dir, tampoc em voldria estendre més del compte–, i encara que sigui breument, ens agradaria fer algunes consideracions de l'Informe. Un any més, i jo, quan vaig accedir a aquesta cambra i vaig llegir les primeres intervencions de la senyora Rosa Bruguera, generalment cada any feia incís o feia esment dels temes de normalització lingüística, no? I la veritat, doncs, és que, malauradament, cada any, en els seus informes sorgeix aquesta qüestió, i compartim les seves opinions en el tema de la normalització lingüística, per exemple, en el camp judicial, les dificultats que té la llengua catalana per entrar en el camp judicial; les di-

ficultats que pateix també en els àmbits socioeconòmics –vostè ho diu molt bé en el seu Informe–, que van des de la manca de contractes d'arrendament en català fins a les dificultats de trobar programes per a ordinador; l'absència de la nostra llengua en els prospectes dels medicaments, o la manca d'impresos en català a les oficines de Correus.

Malauradament, en els informes de la sindicatura de Greuges cada any, cada any, doncs, sorgeixen les dificultats que tenim amb la llengua catalana, és clar, les que pateix una llengua petita com la nostra, minoritària com la nostra però que, en tot cas, seria bo que aconseguíssim també fer avenços importants en aquest sentit, de reiterar que les administracions no han d'estar al servei de la defensa dels drets abstractes d'una llengua, sinó des dels drets concrets dels ciutadans a utilitzar-la, i l'ús d'una determinada llengua oficial no pot derivar en l'àmbit territorial de l'òrgan titular de la competència, sinó que ha de derivar en l'àmbit de l'òrgan que l'exerceix, que la tramita i, finalment, resol, i això aniria una mica per a algunes administracions, doncs, que encara tot això no ho tenen ben clar.

Bé, en l'àmbit de l'ensenyament, m'agradaria, ens agradaria, també..., avui vostè n'ha parlat, doncs, una mica, però que és veritat que han sortit moltes informacions en els mitjans de comunicació sobre aquesta qüestió, i ens agradaria, doncs, conèixer una mica la seva opinió, possiblement una mica amb més profunditat de la d'avui. Més que res perquè vostè mateix, doncs, en l'Informe ens parla d'algunes qüestions com pot ser el Decret 56/2001, del 20 de febrer, que a nosaltres ens va sobtar una mica que en un informe de l'any 2000 vostè fa referències a un decret de l'any 2001, però, en tot cas, ens agradaria saber una mica la seva opinió sobre aquest Decret. I a més, doncs, perquè vostè generalment en l'Informe fa moltes referències a l'esborrany del Decret, que vostè, en certa mesura, doncs, em sembla que el qualifica de tímid i parcial. Bé, en tot cas, a nosaltres ens agradaria que vostè demà ens ho comentés amb una mica més d'aprofundiment, doncs, aquesta qüestió. I la veritat és que li estarem agraïts si ho fa. Més que res, doncs, perquè també han sortit moltes opinions en els mitjans de comunicació i que, en tot cas, semblava com si hi hagués un enfrontament entre la que és la Sindicatura de Greuges de Catalunya i el Departament d'Ensenyament, que no hauria de ser així. I per altra banda, si fos així, penso que s'haurien de buscar les fórmules perquè el Departament d'Ensenyament fos diligent amb les observacions, doncs, que fa la Sindicatura de Greuges de Catalunya.

Bé, i, en tot cas, també vostè diu que hi ha casos que el Departament d'Ensenyament no li ha donat resposta, doncs, també ens agradaria saber en quins casos el Departament d'Ensenyament no ha donat resposta a les qüestions que vostè feia. Hi ha un fet, una proposta que fa vostè, senyor Cañellas, que és el fet de tenir, de dotar-nos d'una llei d'educació catalana; ens sembla molt bona aquesta proposta. L'honorable consellera, en l'última intervenció parlamentària que va tenir en aquesta casa, ja va manifestar, doncs, que s'estava redactant aquesta llei d'educació catalana; per tant, una vegada

més hem de deixar molt clara la importància, doncs, que tenen les observacions del Síndic de Greuges de Catalunya.

Bé, quant a Sanitat, vostè reconeix en el seu Informe que hi ha hagut un impuls important en la qüestió de les llistes d'espera. Hi ha un fet que a nosaltres ens sembla que també s'ha de valorar, que és que, des d'un punt de vista sanitari –també hi han fet referència alguns portaveus anteriors–, l'any passat es van rebre unes 190 queixes i aquest any se n'han rebut 162, la qual cosa sempre pot ser un indicador important i positiu, no? Vostè, bàsicament, fa referència, des d'un punt de vista sanitari, al tema de llistes d'espera per a intervencions quirúrgiques, al tema del transport sanitari i a l'elevat índex de les cesàries, o, si més no, serien els tres grans punts que vostè toca en el seu Informe, no? Bé, l'existència de les llistes d'espera, evidentment, és un fenomen inherent als sistemes sanitaris públics i d'accés universal, com és el nostre, no?, ocasionat moltes vegades per un desequilibri entre una oferta força limitadament limitada i una demanda de serveis que creix il·limitadament.

En tot cas, nosaltres estem satisfets perquè des del Departament de Sanitat s'han fet molts esforços de cara a millorar les llistes d'espera, de cara que cada vegada hi hagi menys gent en llista d'espera, i, per tant, això ens sembla que és positiu i que diu molt en favor del Departament de Sanitat, que en algunes ocasions, en el seu Informe, i jo mateix, com a portaveu, jo mateix, en algunes ocasions, havia donat la raó a algunes de les seves consideracions que feien, no? Bé, en tot cas, dir també que tots els esforços que està fent el Departament d'Ensenyament..., perdó, de Sanitat –tenia al cap el Departament d'Ensenyament–, el Departament de Sanitat, és que ens ha de permetre que l'any 2003, doncs, les llistes d'espera se situïn, per a qualsevol patologia, per sota dels sis mesos, amb un temps mitjà d'espera inferior als tres, la qual cosa a nosaltres ens sembla que és un pas qualitatiu endavant.

Reconeixem, en tot cas, també –em sembla que ho han preguntat alguns altres portaveus–, que hi ha deficiències en el tema del transport sanitari, per tant, encara hi ha deficiències en aquesta qüestió, per tant, s'han de fer molts més esforços en aquest sentit, malgrat, doncs, que la veritat és que des d'un punt de vista de transport sanitari, es fan –nota que em passa el Departament– 5.400 serveis diaris, no?, per tant, la qual cosa vol dir el volum que té aquest tipus de serveis, però que, en tot cas, també en aquest sentit cal millorar i cal posar-hi la màxima diligència possible, en el sentit d'algunes de les observacions que des d'un punt de vista sanitari fa vostè, senyor síndic.

Bé, quant a qüestions, doncs, de medi ambient, sobretot hi ha una qüestió que també ha sortit en alguns altres informes que vostès han presentat, que és el tema de la contaminació acústica; el tema de la contaminació acústica, que afecta moltíssim la ciutat de Barcelona, oi?, i que vostès també hi fan referència, i que també cal fer-hi esforços i solucionar aquesta problemàtica, i la veritat és que no és fàcil, perquè, en tot cas, fer complir les ordenances municipals quant a soroll, o que es poden desprendre de bars musicals, o es poden desprendre

d'equips d'aire condicionat, etcètera, moltes vegades aquestes ordenances municipals costa de fer-les complir; ja n'havíem parlat en altres ocasions, no?

Quant al tema de serveis socials, compartim també exactament les opinions seves quan diu que l'ingrés residencial ha de ser l'últim recurs quan no resulta possible mantenir la persona gran o amb disminució psíquica en el domicili. Mantenir aquestes persones en el seu entorn afectiu és l'opció preferent, per tant, doncs, nosaltres compartim plenament la seva opinió. Cal incrementar el volum i tota la tipologia dels recursos destinats a atendre la gent gran i els disminuïts. Sap perfectament vostè, doncs, que s'estan fent molts esforços des del Departament de Benestar Social en aquest sentit, i en aquests moments hi ha una clara voluntat de fer tots els possibles perquè la gent gran, les persones grans puguin desenvolupar-se en el seu entorn social i familiar, sempre que sigui possible i que així ho desitgin. Per tant, potenciar els serveis i prestacions dirigides a aquesta finalitat és una de les prioritats del Departament de Benestar Social, i, en aquesta línia, l'objectiu és l'extensió del programa «Viure en família», que vostè coneix perfectament, incrementar, també, l'oferta de places residencials per a gent gran amb finançament públic i consolidar el model d'atenció a les persones grans amb dependències.

Bé, en tot cas, podríem comentar, doncs, alguns aspectes... Vostè, en tot cas –no he esgotat els vint minuts, eh?, encara; no, no els he esgotat, encara–, bé, en tot cas, molt breument, doncs, perquè generalment tindria moltes més coses a dir, però que, en tot cas, no hi faré referència i aniré acabant, senyor Cañellas. Doncs, també valorar molt positivament totes les observacions que vostè fa en qüestió de matèria penitenciària. Vostè mateix ho ha dit: l'any 2000, les visites que ha fet a tots els centres penitenciaris de Catalunya i al pavelló hospitalari penitenciar de Terrassa. Vostè ens ha anunciat un informe extraordinari en aquest sentit; per tant, nosaltres estarem amatents a la presentació d'aquest informe, perquè ens sembla que també serà molt bo per poder-hi treballar, i l'Informe seu també recull els suggeriments sobre la conveniència de regular els escorcolls a les cel·les dels centres penitenciaris per tal de garantir, de donar més garanties als interns. Bé, en tot cas, quan es va tancar l'Informe encara no ho podíem dir, però sí

que cal dir que s'atén la petició seva, ho sap perfectament ja, perquè el proppassat 7 de març es va lliurar al Síndic una còpia –em sembla– de la circular 3/2001, sobre els escorcolls a les cel·les dels interns, donant així compliment al suggeriment que vostè feia, no?

Bé, dit tot això, m'agradaria parlar, doncs, dels menors, aprofitant que hi ha el senyor Cots aquí, però, en tot cas, no tinc temps, i veig que esgota els vint minuts. Agrair, realment, el fet que vostès ens hagin presentat l'Informe. Sàpiga, doncs, que és una eina molt important de treball per al nostre Govern d'aquest país, i que nosaltres també estem convençuts que ha de servir per donar alguna idea a una oposició que tenim bastant desorientada.

Moltes gràcies, senyora presidenta, moltes gràcies, senyor síndic, i ho dic amb tota l'afectivitat del món. (*Rialles i remor de veus.*)

(*La presidenta reprèn la direcció del debat.*)

La presidenta

Gràcies, senyor Lladó. I, escolti'm, si necessita cinc minuts més per acabar de presentar el que volia dir, jo crec que no hi ha cap inconvenient per part de ningú, i aquesta Mesa, per descomptat, cap problema, eh?

El Sr. Lladó i Isàbal

Sí, com que demà continuarem, jo tampoc voldria ara estendre'm, perquè les senyores diputades de la Mesa feien referència que anés acabant, eh? Si no, puc tornar a començar, vull dir que no tinc... Molt agraït.

La presidenta

Bé, doncs, moltes gràcies de nou a tothom, i arriba el moment d'acabar aquesta sessió. Recordem que demà la reprendrem amb el que seran les respostes i comentaris del síndic de Greuges, a dos quarts de nou, en aquesta sala.

I per tant, ara, se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a tres quarts de vuit de la tarda i cinc minuts.